

KŘ+ŽOVATKA

ČTVRTLETNÍK VŠEOBECNÉ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE A 1. LÉKAŘSKÉ FAKULTY UK

MARIE RETKOVÁ

„S MANŽELEM JSEM POZNALA, ŽE MEDICÍNA ČLOVĚKA NAPLNÍ A DOKÁŽE MU HODNĚ DÁT,“ ŘÍKÁ BÝVALÁ HLASATELKA, DNES MODERÁTORKA A VĚČNÁ OPTIMISTKA.

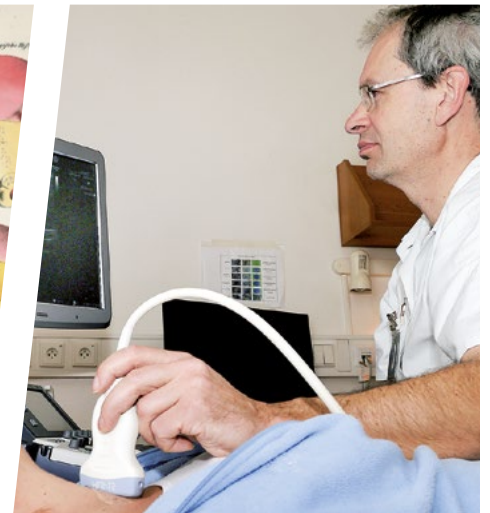
str. 8

MÉNĚ ZNÁMÉ CHOROBY ŠTÍTNÉ ŽLÁZY

SNÍŽENÁ I ZVÝŠENÁ ČINNOST ŠTÍTNÉ ŽLÁZY V TĚHOTENSTVÍ PŘEDSTAVUJE VŽDY ZÁVAŽNÉ ONEMOCNĚNÍ, KTERÉ MŮŽE VÉST KE KOMPLIKACÍM.

str. 19

ZNÁTE „VESELÉ“ A „SMUTNÉ“ NEURONY?

TAKZVANÉ EMOTIVNÍ NEURONY, KTERÉ OBJEVILI NAŠI VĚDCI, MAJÍ PRAVDĚPODOBNĚ ZA ÚKOL VNÍMAT ČI ŘÍDIT EMOCE.

str. 27

NOVÉ PŘÍSTROJE PRO VÝZKUM PLICNÍ HYPERTENZE

UMOŽNÍ VÝZKUM MODERNÍCH STRATEGIÍ PĚČE O KRITICKY NEMOCNÉ A O PACIENTY S PLICNÍ HYPERTENZÍ.

str. 28

Apo-Ibuprofen 400 mg

100 tablet

- uleví od bolesti hlavy, zubů, zad, kloubů i od menstruační bolesti
- snižuje horečku a tlumí projev zánětu

Lék k vnitřnímu užití. Obsahuje ibuprofen. Pečlivě čtěte příbalovou informaci.

137 Kč
99 Kč

Ladival pro děti OF 50+

200 ml + ZDARMA KAČENKA

- mléko na ochranu proti slunci
- vysoce účinná ochrana před UVA a UVB
- neobsahuje barviva a konzervační látky
- s vitamínem E

Vítěz dTestu 2013 a 2014. Za akční ceny získáte i další balení přípravků Ladival na opalování.

376 Kč
280 Kč

Apo-Cetirizin 10 mg

20 tablet

Proti sezónní i celoroční alergické rýmě a kopřivce.

- zmírňuje nosní, oční i kožní příznaky alergie – rýmu, kýchání, pálení očí, slzení, kopřivku
- neovlivňuje běžné každodenní činnosti při doporučeném dávkování

Lék k vnitřnímu užití. Obsahuje cetirizin dihydrochlorid. Pečlivě čtěte příbalovou informaci.

124 Kč
89 Kč

Revital Super beta-karoten

100 + 50 tablet ZDARMA

Obsažené látky přispívají k:

- získání a udržení krásné barvy pokožky po pobytu na slunci (obsahuje BioPerin – podporuje vstřebatelnost beta-karotenu, minerálních látek, vitaminů)
- udržení normálního stavu zraku (lutein), pokožky, vlasů a nehtů
- normální tvorbu kolagenu pro normální funkci kůže

285 Kč
220 Kč

HemaGel 5 g

gel

Unikátní gel pro vyhlazení jizev a urychlení hojení ran, jako jsou:

- odřeniny
- popáleniny
- řezné a sečné rány
- pooperační rány
- chronické rány (běrcové vředy, diabetická noha, proleženiny)

K dostání také balení 30 g za akční cenu 489 Kč, běžná cena 637 Kč.

173 Kč
133 Kč

Hyabak 0,15%

kapky 10 ml

- umělé slzy s aktivní ochranou před UVB zářením
- obsahuje kyselinu hyaluronovou, která hydratuje, lubrikuje a chrání povrch oka

225 Kč
175 Kč

Olfen, gel

100 g

- rychle a účinně ulevuje od bolesti zad, svalů a kloubů
- gel mohou používat dospělí a mladiství od 14 let

Léčivý přípravek pro zevní použití, obsahuje léčivou látku diklofenak.

147 Kč
119 Kč

Panthenol

sprej 130 g

- s dexpanthenolem
- pomáhá léčit spáleniny od slunce, odřeniny
- usnadňuje hojení ran
- výhoda snadné bezkontaktní aplikace

Do vyprodání zásob ke dvěma balením plážová podložka zdarma. Před použitím léku si pozorně přečtěte příbalovou informaci.

144 Kč
65 Kč

Jedinečná nabídka

pouze v naší nemocniční lékárně.
Platnost: 1. 4. – 30. 6. 2015
nebo do vyprodání zásob

Léčárny VFN

U Nemocnice 2, Praha 2 Ke Karlovu 6, Praha 2 Karlovo nám. 32, Praha 2	(hlavní vstup do VFN)	Po-Pá	7.00-18.00	Tel.: 224 963 295
	(budova Urologické kliniky)	Po-Čt	8.00-17.00, Pá 8.00-15.30	Tel.: 224 967 609
	(budova A Fakultní polikliniky)	Po-Pá	8.00-15.30	Tel.: 224 966 464
	(budova B Fakultní polikliniky)	Po-Čt	8.00-18.00, Pá 8.00-15.30	Tel.: 224 966 701

Užijte léčivé přípravky pouze tehdy, pokud pociťujete příznaky, pro které jsou určeny, a po konzultaci s lékařem nebo lékárníkem. Léčivé přípravky omezené při výdeji na lékařský předpis (recept) užívejte výhradně podle doporučení lékaře. Účelem tohoto materiálu není zvýšení spotřeby, výdeje ani předepisování léčivých přípravků. Nenabádáme Vás k nevhodnému, nepřiměřenému ani neopodstatněnému užívání léků. Vždy si pečlivě prostudujte příbalový leták, účinky a použití léků konzultujte s lékařem nebo lékárníkem. Nabídka platí od 1. 4. do 30. 6. 2015 nebo do vyprodání zásob. Za tiskové chyby neručíme.

Foto: Petr Hejman

Vážení a milí čtenáři,

nový rok se již rozběhl a s ním také některé projekty a aktivity v našich institucích. Na jaké novinky se můžete vy, pacienti, těšit již nyní a o co se budeme snažit v blízké i vzdálenější budoucnosti? Nejen o tom si tentokrát povídali ředitelka Všeobecné fakultní nemocnice v Praze Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA (dále jen DJ), a děkan 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy prof. MUDr. Aleksí Šedo, DrSc. (dále jen AŠ).

AŠ: Ahoj, Dana, jaro je tady, všimla sis?

DJ: To víš, že ano, Aleksí! Také já Tě zdravím – na jaře a v Křižovatce!

AŠ: Co je u vás v nemocnici nového?

DJ: Máme hned několik dobrých zpráv. Pokračuje náš projekt zřízení centrálního příjmu nemocných. Ten je velmi významný hlavně pro akutní pacienty, kteří se dostávají do naší nemocnice – třeba rychlou záchrankou – a potřebují okamžitou pomoc. Je totiž důležité, aby všechno, co s jejich příjmem, diagnostikou a další léčbou souvisí, dostali v co možná nejkratším čase. Úspěch léčby takových pacientů záleží na špičkovém odborném výkonu lékařů a dalších zdravotníků, ale je závislý i na jejich rychlosti, dokonalé organizaci a souhře. A právě tomu všemu centrální příjem slouží.

AŠ: To je opravdu skvělá zpráva – pro nemocné, lékaře i nás všechny kolem. Pro naše studenty, budoucí lékaře, je také velmi inspirující vidět moderní péči na příjmu nejen v seriálech Nemocnice Chicago Hope či Dr. House, ale přímo v našich výukových nemocnicích.

DJ: Skvělou zprávou je také rozjezd nového ozařovacího pracoviště ve VFN. To pomůže onkologicky nemocným s celou řadou diagnóz.

AŠ: Na fakultě se rozběhl další semestr výuky mediků a všech ostatních studijních oborů, které u nás máme. To

se samozřejmě projeví i na chodu klinik. Pacienti těchto pracovišť mají výhodu v tom, že se o ně starají lékaři učitelé, asistenti, docenti, profesori. Tedy ti nejlepší odborníci jednotlivých disciplín. Zároveň je ale nesmírně prospěšné, že nemocní, kteří se stávají součástí výuky, vlastně pomáhají vychovávat budoucí zdravotníky. Je to charakteristickým znakem univerzitních či fakultních nemocnic kdekoli v zahraničí. Pacienti jsou zde nedílnou součástí širšího medicínského světa a patří jim za to velké poděkování.

Bez tohoto vzájemného vztahu se souběhem profesionality, spolupráce, lidské solidarity a respektu by výuka medicíny nebyla možná v žádné zemi. Mimochodem, v této souvislosti mě napadá další výborná zpráva – naše výuka získala o šest let prodlouženou akreditaci v USA. I v této oblasti jsme tedy součástí světové medicíny.

DJ: A co vaše výuka a věda mimo VFN?

AŠ: Rozvíjíme například naše aktivity v oblasti neuro-onkologie ve spolupráci s Ústřední vojenskou nemocnicí Praha. Nemyslíme jen na aktuální péči o pacienty s mozkovými nádory, ale věříme, že rozvojem našich vědeckých projektů na celostátní i široké mezinárodní úrovni přispějeme ke zlepšení jejich diagnostiky i léčby v budoucnosti.

DJ: Koukám, Aleksí, že jsme se v našem povídání dostali od VFN a fakulty také do světa a zase zpátky. Připadá mi to logické. Medicína a lékařské vědy jsou – ostatně jako vše v dnešní době – svázány řadou zákonů a vyhlášek, i když někdy ne úplně šťastných. Podstatou medicíny však zůstává „Křižovatka“ – svobodného poznání, špičkové profesionality a etiky lidských vztahů.

I vám, milí čtenáři, přejeme, ať jste obklopeni vynikajícími profesionály a především dobrými lidmi nejen ve zdravotnictví. Příjemné čtení a jarní dny!

Děkovné dopisy

III. interní klinika VFN a 1. LF UK MUDr. Petr Sucharda, CSc., primář

Vážený pane primáři,
přišel jsem k vám asi jako každý pacient, který je hospitalizován ve vaší nemocnici, se strachem a obavami ze všeho toho, co mě čeká. Můj pobyt mne ale velice mile překvapil. Péče byla všestranná po stránce odborné i lidské.

Optimistické chování personálu působilo jako pohlazení, vzorová čistota, jednání na vysoké společenské úrovni, spojené s opravdovou snahou pacientovi pomoci a pobyt mu co nejvíce zpříjemnit. Tady jsem pochopil, že pozornost či úsměv mohou být důležité zdravotní prostředky i současné medicíny (z vlastní zkušenosti mohu dodat, že jsem se s tímto jednáním už bohužel dlouho nepotkal).

Jsem si vědom skutečnosti, že vaše práce není jednoduchá, ale i přesto všechno byl personál ke mně vždy milý, ochotný a usměvavý :-). Skláním se před vámi a celým vaším kolektivem.

Jmenovitě děkuji ošetřující lékařce MUDr. Radce Petrákové Doležalové, Ph.D., staniční sestře Simoně Johnové a celému personálu oddělení D1 III. interní kliniky.

S úctou smekám a za krásnou péči vám opravdu děkuji.
Váš pacient Milan Kapák

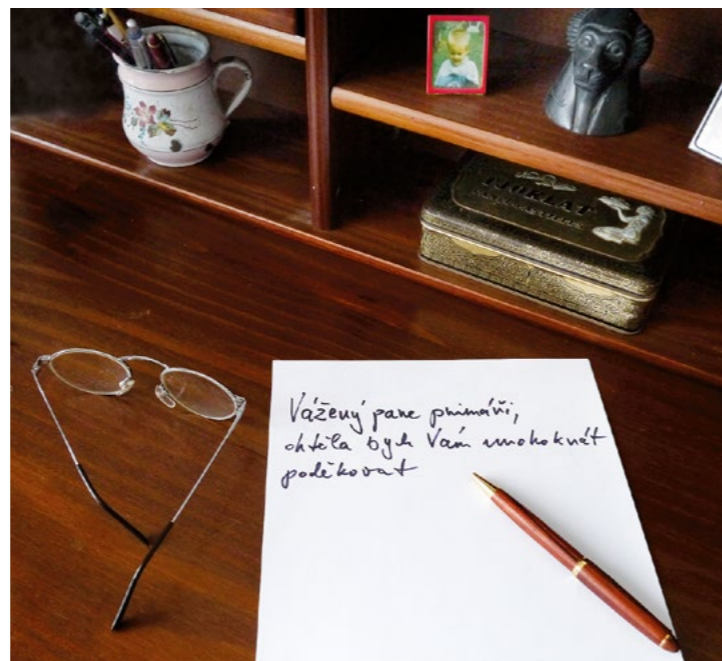
Interní oddělení Strahov VFN MUDr. Vladimír Polakovič, MBA, primář

Vážení,
rád bych poděkoval lékařům, sestřím a pomocnému personálu Interního oddělení Strahov VFN za profesionální, citlivý a vstřícný přístup při náročné léčbě mé manželky Marty Kryštofové. Po dobu několika let jste nám vždy vyhověli a nabídli řešení i nad rámec vašich běžných povinností.

Jsem rád, že manželka mohla důstojně strávit poslední chvíle svého života ve vaší nemocnici, když už nemohla být doma se svými nejbližšími.

Moc si vás všech vážím, děláte práci, která není lehká, a přesto je v ní cítit srdce, obrovská poctivost a pokora vůči lidem, lidskému zdraví a bolesti.

Opravdu vám ze srdce děkuji a moc si toho vážím.
Děkuji. František Kryštof

Stomatologická klinika VFN a 1. LF UK MUDr. Gabriela Pavlíková, primářka

Dobrý den,
byl jsem u vás hospitalizován na jednodenní zákrok pod celkovou anestezií. Chtěl jsem vám touto cestou ještě jednou mnohokrát poděkovat za velmi příjemný, ochotný a vstřícný přístup ke mně. Měl jsem z toho velké obavy, protože trpím dětskou mozkovou obrnou, ale váš přístup k mé osobě mě velmi uklidňoval a pomáhal mi. Zejména rozhovor s paní anestezioložkou mě velice uklidnil.

Ještě jednou mnohokrát děkuji.

Jan Z.

Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA ředitelka VFN

Vážená paní ředitelko,
dovoluji si touto cestou poděkovat prof. MUDr. Aleši Linhartovi, DrSc., a celému kolektivu koronární jednotky II. interní kliniky za perfektní medicínskou péči a hluboce lidský přístup při léčbě mého tatínka, ing. Františka Sedláře, CSc., během jeho dlouhé nemoci a i ve chvíli poslední. Pracuji ve zdravotnictví již 25 let a musím říci, že přístup všech členů tohoto kolektivu k nemocnému i jeho příbuzným je vskutku na nejvyšší úrovni.

Ještě jednou s díky

MUDr. Martin Sedlář
I. chirurgická klinika VFN a 1. LF UK

Foto: Václav Kríž

Foto: archiv UK

Oslavili jste Světový den ledvin?

Věděli jste, že 10 % světové populace trpí chronickým onemocněním ledvin a že toto procento se rychle zvyšuje? A že třetina českých pacientů, kteří potřebují náhradu funkce ledvin, nebyla dříve léčena na nefrologii? Během Světového dne ledvin nabízela **12. března 2015** nefrologická pracoviště po celé ČR možnost bezplatného vyšetření ledvin s cílem podchytit případné onemocnění v časném stadiu. **My jsme se zapojili hned na dvou pracovištích: do odběrového centra Fakultní polikliniky VFN přišlo na 200 zájemců**, kterým byla vyšetřena ranní moč a hladina glukózy a kreatininu v krvi, na **Interní oddělení Strahov VFN dorazilo 165 zájemců, přičemž u čtvrtiny z nich byl odhalen abnormální nález!** V případě patologického nálezu byli objednáni k dalšímu vyšetření. **(JF)**

Pocta Antonínu Dvořákov

Na **21. koncertu z cyklu Fakulta v srdci Karlova**, který pořádá 1. LF UK, zazní známá díla slavného českého skladatele Antonína Dvořáka: Biblické písně v úpravě pro sólový baryton a orchestr na texty žalmů v překladu Bible kralické a slavnostní kantáta Te Deum, napsaná pro premiéru v New Yorku k příležitosti 400. výročí objevení Ameriky. Koncert se koná v **kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí ve čtvrtek 23. dubna 2015 od 19 hodin**. Jste srdečně zváni! **(JF)**

Nejlepší vysokoškolský pedagog učí na 1. LF UK!

Prestižní Cenu Wernera von Siemens za rok 2014 pro nejlepšího vysokoškolského pedagoga obdržel 5. února 2015 v Betlémské

kapli průkopník e-learningu v medicíně **profesor Stanislav Štípek** z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN. „Studium medicíny sice není možné nahradit počítačem, ale informační technologie mění přípravu studentů na praktickou výuku – kromě textů, schémat a obrázků nabízíme animace, videa, interaktivní přípravná cvičení a simulace,“ říká profesor Štípek. **(JF)**

Z obsahu

ROZHOVOR

8 Po boku chirurga a obklopena lékaři

CO DĚLAT KDYŽ...

10 Praktické rady

11 První pomoc jednoduše a prakticky

PRŮVODCE LABYRINTEM ZDRAVOTNICTVÍ

12 Povinné očkování znovu před soudy

13 Proč preventivní prohlídky?

ANKETA

14 Necháváte se pravidelně očkovat proti chřipce?

PRO VAŠE ZDRAVÍ

15 Unikátní ozařovač ve VFN
16 Většině žen s roztroušenou sklerózou těhotenství svědčí

PARTNERSTVÍ A PROJEKTY

17 VFN a 1. LF UK zmapují situaci pacientů umírajících v nemocnici

18 Nové evropské granty ve VFN v roce 2015

TÉMA

19 Zaměřeno na méně známé choroby štítné žlázy

V ZORNÉM POLI VĚDY

27 Naši vědci odhalili „veselé“ a „smutné“ neurony

28 Nové přístroje pro výzkum plicní hypertenze ve VFN

MEDICÍNA V BĚHU ČASU

31 Vědec a mecenáš

V. J. Krombholz
32 Muzeum, ve kterém se učí nejen medikové

VY SE PTÁTE, MY ODPOVÍDÁME

Jdu do nemocnice na operaci, mohu si někde uschovat šperky?

Při plánované hospitalizaci nedoporučujeme nosit s sebou do nemocnice větší finanční obnosy a cennosti. Pokud se však stane, že u sebe budete mít cenné věci (šperky, větší finanční částky nebo důležité doklady), v žádném případě je nenechávejte na svých pokojích bez dozoru. Raději si cennosti uschovejte prostřednictvím staniční sestry v tzv. depozitu nemocnice. **(PP)**

KŘÍŽOVATKA, číslo 5, časopis Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze
• **Vydavatel:** Všeobecná fakultní nemocnice a 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze • **Registrace:** MK ČR E 13990
• **Periodicita:** čtvrtletník • **Redakce:** Bc. Eva Davidová, DiS., Bc. Petra Pekařová, Ing. Jana Tlapáková • **Korespondenci k obsahu zasílejte na adresu:** Bc. Petra Pekařová, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, ředitelství, U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2, petra.pekarova@vfn.cz. • **Výroba:** Design Communications, s. r. o. • **Náklad:** 2000 ks

Ve zdravé Praze zdravý zub

V úterý 21. dubna 2015 to vezmete přes Karlovo náměstí – od 9 do 18 hodin zde můžete v parku poblíž VFN navštívit stan, v němž vám studenti zubního lékařství 1. LF UK ukáží, jak zacházet s dentálními pomůckami a jak nejlépe pečovat o ústní hygienu. Osvětovou akci Ve zdravé Praze zdravý zub pořádá každoročně Sdružení studentů stomatology ČR v pěti univerzitních městech republiky. Přijďte se naučit profesionální péči o chrup nebo se dozvědět něco nového. Rádi vás uvidíme! **(JF)**

Purkyňovu společnost vede profesor Svačina

Novým předsedou České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (ČLS JEP) byl koncem ledna zvolen přednosta III. interní kliniky 1. LF UK a VFN, profesor Štěpán Svačina. Za silnou stránku ČLS JEP považuje fakt, že sdružuje mnoho odborných společností, díky čemu se může vyjadřovat téměř k celé sféře medicíny. ČLS JEP je dobrovolné nezávislé sdružení lékařů, farmaceutů a ostatních pracovníků ve zdravotnictví a v příbuzných oborech. Má téměř 35 000 členů v bezmála 120 odborných společnostech a ve čtyřech desítkách spolků lékařů. **(MF)**

Novým předsedou České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (ČLS JEP) byl koncem ledna zvolen přednosta III. interní kliniky 1. LF UK a VFN, profesor Štěpán Svačina. Za silnou stránku ČLS JEP považuje fakt, že sdružuje mnoho odborných společností, díky čemu se může vyjadřovat téměř k celé sféře medicíny. ČLS JEP je dobrovolné nezávislé sdružení lékařů, farmaceutů a ostatních pracovníků ve zdravotnictví a v příbuzných oborech. Má téměř 35 000 členů v bezmála 120 odborných společnostech a ve čtyřech desítkách spolků lékařů. **(MF)**

Umírání v Čechách

Podle průzkumů veřejného mínění si téměř 80% české populace přeje zemřít doma, zároveň by však v posledních chvílích nechtěli být nikomu z rodiny na obtíž nebo být na někom závislí. „Naučit se, jak pomoci pacientům se vypořádat se smrtí – to je pro dobrého lékaře úkol na celý život,“ uvedl mj. děkan 1. LF UK profesor Aleksi Šedo během komunikačního projektu MEDialogy, tentokrát na téma Umírání v Čechách, který se uskutečnil 10. března 2015 na děkanátu 1. LF UK. Diskutujícími byli také prof. Helena Haškovcová, dr. Jolana Těšinová, prof. Tomáš Halík a prof. Pavel Pařko. Fakt, že toto téma zasluhuje pozornost, potvrzuje nabitá aula. Poslechnout si informace a stanoviska o podmínkách

pro umírající doma a v institucích, o eutanazii i výuce mediků přišli nejen novináři, ale také lékaři, zdravotní sestry, kaplani či studenti lékařství. **Příští díl MEDialogů se bude zabývat financováním vědy a uskuteční se 16. 6. 2015 v 10.00.** Všichni jste srdečně zváni. **(MF)**

Pražská muzejní noc

13. 6. 2015, 19.00–01.00

Víte, kdy se konala první veřejná pitva v Praze? Jaké legendy obestírají Faustův dům? A jak probíhalo vytrhávání zubů ve středověku?

1. lékařská fakulta UK otevírá poprvé jako součást Muzejní noci své prostory! Čeká vás prohlídka Anatomického a Stomatologického muzea s odborným výkladem o historii sbírek a zajímavostech, týkajících se nejen lidské anatomie. Odpočinout si a občerstvit se pak můžete v Akademickém klubu ve Faustově domě, jenž vám dá nahlédnout do historie jednoho z nejtažejnějších míst Prahy. Po celou dobu bude připraven bohatý doprovodný program pro dospělé i pro děti! Těšit se můžete na promítání filmu Faustův dům od Jiřího Trnky, vystoupení kapely Z Hecu, kurz první pomoci a na mnoho dalšího. Těšíme se na vás! **(ZUB)**

Kapka dětem

Nadační fond (NF) Kapka naděje pomohl našim dětským pacientům od začátku roku již dvakrát. Poprvé v podobě her, které dostali naši malí pacienti na Klinice dětského a dorostového lékařství VFN a 1. LF UK. Další zásluhou činností byla rekonstrukce čekárny dětského oddělení na Urologické klinice VFN a 1. LF UK, jež dětem (i rodičům) zpříjemní čekání na vyšetření. Slavnostního předání se zúčastnila prezidentka NF Vendula Svobodová společně s ředitelkou VFN Danou Juráskovou, vedením kliniky i zástupcem sponzora. **(PP)**

Nadační fond (NF) Kapka naděje pomohl našim dětským pacientům od začátku roku již dvakrát. Poprvé v podobě her, které dostali naši malí pacienti na Klinice dětského a dorostového lékařství

Foto: archiv Š. Svačiny, Petr Heřman, Václav Kříž

Foto: Václav Kříž, archiv VFN

Boris Hybner a „Ať žijí 100mici“

VFN dlouhodobě spolupracuje s Českým ILCO, pacientskou organizací, která pomáhá stomikům, lidem s umělým vývodem ze střev nebo močovodu, poskytuje rady, informace a hájí jejich práva.

ILCO zprostředkovává také dobrovolníky, kteří přímo v nemocnici poradí a odpoví na všechny dotazy novým stomikům. Jedním z pacientů je i Boris Hybner, jenž

se 24. března zúčastnil veřejného čtení z knihy **Ať žijí 100mici** a který pomáhá šířit povědomí o tom, co život se stomií obnáší. **(PP)**

Lži a pravdy o poruchách příjmu potravy

nadále doprovázejí. Zazněly také informace o posledních novinkách ve výzkumu, pozornost byla věnována i výskytu tohoto onemocnění u dětí a adolescentů v České republice. **(PP)**

Ve dnech **26. – 28. března 2015** se konala X. mezinárodní interdisciplinární konference o poruchách příjmu potravy a obezitě. Na tiskové konferenci se odborníci pokusili rozkrýt přetrvávající **lži a pravdy v prevenci a léčbě poruch příjmu potravy**, které toto závažné psychiatrické onemocnění

Koncert pro Bacha

Každý rok organizujeme koncert u příležitosti narození Johanna Sebastiana Bacha – v úterý 24. března jsme vzpomněli již 330. výročí. Koncert tradičně uspořádala Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Společnost pro duchovní hudbu a Pravoslavná církev v Českých zemích a na Slovensku. Vystoupení TRIA CANTABILE sklidilo velký úspěch a i přes chladné počasí byl kostel plný posluchačů a milovníků vážné hudby. **(PP)**

Nový psí pomocník ve VFN

V rámci dobrovolnické činnosti začal do naší nemocnice docházet další canisterapeut. Nový psí pomocník dokáže zpříjemnit pacientům pobyt v nemocnici, vyvolat dobrou náladu, radost a úsměv.

Zároveň je možné využít pozitivního léčebného působení zvířecích kamarádů na člověka. Z toho důvodu začal první canisterapeut docházet na Geriatrickou kliniku VFN a 1. LF UK již v roce 2013, v duchu podpory dobrovolnické činnosti. Více informací o činnosti dobrovolníků naleznete na www.vfn.cz/o-nemocnici/dobrovolnictvi/. **(PP)**

Nová chodba v pavilonu A6

V pátek 20. března se uskutečnilo setkání u příležitosti rekonstrukce vstupních prostor a ambulancí Oční kliniky a IV. interní kliniky VFN a 1. LF UK v pavilonu A6 v hlavním areálu Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Rekonstrukce proběhla jako součást akce „VFN Praha – Revitalizace prostor pro příjem pacientů a příjmových ambulancí“ a umožnila ji významná finanční podpora ze strany Ministerstva zdravotnictví ČR, resp. přidělená dotace ze státního rozpočtu. Věříme, že nové prostory ocení nejen pacienti a návštěvníci, ale i zaměstnanci VFN a 1. LF UK. **(PP)**

Po boku chirurga a obklopena lékaři

Má ráda klasickou hudbu, lyžování, basket, tenis a saláty, které by jedla, i kdyby nebyly zdravé. Sama byla několikrát vážně nemocná a poznala, že při uzdravování je hodně důležitá psychika. Bývalá hlasatelka, dnes moderátorka a především prý věčná optimistka – Marie Retková.

Co se vám vybaví, když slyšíte 1. LF UK a VFN?

Spousta asociací, protože můj manžel pracoval dlouhé roky na první chirurgii a obě dcery, bratr, švagr i švagrová studovali 1. lékařskou fakultu. Takže na koho zrovna pomyslím, s tím se pojí tyto instituce. Během let to tak přišlo, že jsem obklopena samými lékaři...

... a jsou na vás přísní, pokud jde o zdraví?

Vůbec nejsou úzkostliví. Když se manželovi svěřím s určitým problémem, mávne rukou a řekne mi, že bude hůř. Umím si představit, že má pravdu. Na druhé straně to vede k tomu, že vůbec nechodím k žádnému praktickému lékaři, protože vše řešíme v rodině. Myslím si, že to není úplně dobře, protože nikdo nechce léčit své blízké.

protože nemocných s nádory stále přibývá.

A ovlivnil společný život s lékařem váš vztah k medicíně a ke zdravotnictví obecně?

Určitě, protože pocházím z rodiny, kde široko daleko žádný doktor nebyl. S manželem jsem poznala, že je to nádherné povolání, které člověka naplní a dokáže mu hodně dát. Zároveň ale vím, že jde o povolání velmi náročné. Zvlášť chirurg přijde mnohdy úplně vyčerpan, na pokraji sil, víkendy neznamenají odpočinek, ale často plné nasazení. O to víc si pak váží volného času, který chce maximálně využít a nepromarnit ho.

Jak jako „člověk zvenčí“ – potenciální pacient – vnímáte spojení fakulty a nemocnice?

Obě pracoviště jistě mají špičkové odborníky. Když jde tedy skutečně do tuhého a případ je komplikovaný, je k dispozici specialista z jiného oboru, který přijde na konzilium a pomůže rozhodnout o péči nemocného. Z pohledu pacienta může být možná zajímavé i to, že se na klinikách mnohdy vyskytují studenti medicíny...

... a sama se díváte na přítomnost mediků v nemocnici jak?

Vnímám to z pohledu mých dcer, bývalých studentek, a manžela, jenž vyučoval chirurgii a měl své svěřence. Na učitelích spočívá velká zodpovědnost, aby mladým lidem, kteří si teprve utvářejí názor, dali obor osahat a ukázali jim, co obnáší. A to se neobejde bez praktické výuky. Je tedy jasné, že

pacient, který přichází do fakultní nemocnice, musí počítat s tím, že zrovna u jeho případu se mohou vyskytnout medikové. I když má samozřejmě právo to odmítnout.

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze letos pořádá Rok prevence. Co děláte pro své zdraví a krásu vy?

V POSLEDNÍ DOBĚ...

ČETLA

Knihu Dívka, která spadla z nebe od Simona Mawera. A asi tisíc stran Pavla Kohouta.

SLYŠELA

Každý den po ránu zpěv ptáků – prý je to koncert!

VIDĚLA

Královu řeč – film o britském králi Jiřím VI., na němž sice nebyla v kině, když byl na vrcholu největší slávy, který ji ale velmi oslovil.

POTĚŠILO JI

Setkání s vnoučky. S 3,5letým Martínkem byla v zimě na horách, kde zahájili lyžařskou výuku.

NAŠTVALO JI

Strašně věcí, ale nenechává se jimi strávit.

ZKUSILA

Chili con carne u jedné známé a tolik jí zachutnalo, že ho chce začít vařit sama.

PŘIŠLA

Jen tak tak na naše setkání, ale našťástí ještě včas.

Nevím, zda mi to někdo uvěří, ale svému zdraví – pokud mě vyloženě něco netrápí – se nijak zvlášť nevěnuji. Nikdy jsem nebyla na kosmetice, nepoužívám drahé krémy... V mém případě je to asi dáno geneticky. Navíc mám to štěstí, že mně třeba vůbec nechutná sladké, naopak mám ráda saláty a jedla bych je, i kdyby byly nezdravé. Docela ráda také sportuji, nechodím ale do posilovny ani na aerobik, abych se hýbala, ale hraju basket nebo tenis, protože je mám pod kůží a chci je dělat.

Téměř tři desetiletí jste se objevovala před televizními kamerami jako hlasatelka a už dlouho vás můžeme slyšet za rozhlasovým mikrofonem. Ve které z těchto dvou rolí se cítíte nebo jste se cítila nejlépe?

Každá má něco do sebe. Kamera je zrádná v tom, že pozná, co v člověku je, a odhalí třeba falešné tóny. Ale mikrofon je ještě zrádnější. Před kamerou si můžete pomoci gestem a diváka trochu rozptýlit, navíc vnímá, co máte na sobě, zda stojíte, sedíte... Kdežto u mikrofonu jste jako nahý v trní, každá nuance nebo zaváhání hlasu je znát. Nejdebože dvouteřínové ticho, které působí jako půlminutové. V tom je rozhlas skutečně nekompromisní. Ale je to krásná práce, protože posluchače vtahuje do nálady mluvčího, dokáže vybudit jeho fantazii.

Všímáte si u lidí více hlasových, nebo výrazových specifíků – zkrátka dokážete je odhadnout?

Zvu si podle toho i hosty do rozhlasu. Stačí, když někde slyším jednu, dvě věty a hned si řeknu, že by to byl prima host, protože má nejen zajímavý obor, ale i příjemný hlas a vystupování. A většinou se trefím. Ale také jako posluchač doma si troufám tvrdit, že umím odhadnout, když daný člověk nemluví pravdu nebo je v úzkých. V jeho hlase prostě slyšíte určitou faleš.

Už druhým rokem v Akademickém klubu 1. LF UK

PhDr. Marie Retková se narodila 8. června 1956 v Praze a vystudovala žurnalistiku na Univerzitě Karlově. Bývalou hlasatelku Československé a později České televize můžete v současnosti mj. slyšet v dopoledním vysílání Českého rozhlasu Dvojka a vídat v besedách Křeslo pro Fausta.

moderujete cyklus besed Křeslo pro Fausta, které jste sepsala do stejnojmenné knihy. Jsou rozhovory s medicínskými kapacitami jiné než s osobnostmi kulturního či politického života?

Setkávání v Křesle pro Fausta je příjemné i v tom, že jednou absolvuji povídání naživo a podruhé ho vlastně zažiji znovu, když přepisují podklady pro knížku. Díky tomu mám možnost odhalit věci, které mi během debaty utekly. Musím přiznat, že pokud dělám rozhovor s někým mimo medicínu, věřím si o trochu víc. Besedy s lékaři jsou přesto nesmírně zajímavé a jsou pro mě inspirací. Příprava na ně mi určitě zabe-

re víc času, protože se snažím opravdu nastudovat konkrétní obor. Vedu však rozhovor tak, aby odborníka neurážel a laik se v něm neztratil a něco si odnesl. Rozhodně nemírím otázkami na nějaké finesy oboru – myslím si, že kouzlo Křesla pro Fausta vězí v tom, že jsou spíš populárně naučná.

Na konci každé besedy se svého hosta ptáte, jak chápe faustovskou legendu. Pro co byste případně zaprodala duši ďáblu vy?

Dokázala bych se obětovat jedině pro své blízké. Jinak nic na světě nestojí za to, aby se tím člověk příliš trápil. **(JAT)**

S MANŽELEM JSEM POZNALA, ŽE MEDICÍNA ČLOVĚKA NAPLNÍ A DOKÁŽE MU HODNĚ DÁT.

Manžel byl chirurg, jedna dcera se věnuje pediatrii, druhá anesteziologii. Který obor byste zvolila vy, kdybyste se chtěla stát lékařkou?

Nejen z toho, co jsem měla možnost poznat prostřednictvím svých blízkých, ale i jako několikrát docela vážně nemocný pacient musím říci, že každý obor má něco do sebe. Osobně bych asi volila onkologii – obor, který má velkou budoucnost,

Co dělat, když mám zřejmě alergii?

Jestliže vám s příchodem jarních a letních měsíců začínají slzet oči, svědí vás nos, neustále kýčáte a nevíte, co si počít s hromadou posmrkaných kapesníčků, je na místě navštívit lékaře. Ten vám provede potřebné testy a zjistí, zda a případně na co jste alergičtí. Zároveň vám předepíše utišující léky a doporučí další preventivní opatření. Vhodné je také sledovat takzvaná pylová zpravodajství, která poskytují informace o aktuálním výskytu příslušných alergenů. **(PP)**

Co dělat, když mě uštkne zmijs?

Během výletů do přírody se můžete setkat s nebezpečnými plazy. Jediným jedovatým hadem žijícím u nás je zmijs obecná. Hadi všeobecně mají rádi slunečná místa, lesní mýtiny, paseky nebo kamenité stráně. Pokud na zmijs narazíte, je zbytečné křičet, protože neslyší, důležité je nepanikařit, nechat zmijs unikový prostor, případně začít dupat, pak se had odplazí do bezpečí, aniž by na člověka zaútočil. První pomoc v případě uštknutí:

1. Uklidnit postiženého, znehybnit uštknutou končetinu.
2. Ránu vydezinfikovat a sterilně přikrýt.
3. Ránu nerozřezávat, nevysávat, nevypalovat ani jinak specificky nešetřovat.
4. Končetinu nezaškrcovat.
5. Při mírných příznacích je možné podávat nápoje (ne kávu nebo alkohol).
6. Volat záchrannou službu na tel. 155 nebo 112 nebo uštknutého dopravit k lékaři. **(PP)**

Co dělat při infarktu myokardu? Jak jej poznám?

Infarkt myokardu je způsoben náhlým uzávěrem věnčité tepny krevní sraženinou. Dochází tím k přerušení dodávky kyslíku do srdečního svalů.

Příznaky: bolest na přední ploše hrudníku, trvající déle než 10 až 15 minut, dušnost, pocení, schvácenost, nevolnost, zvracení, mdloby nebo úzkost.

Při jakémkoliv podezření na akutní infarkt myokardu **volejte ihned zdravotnickou záchrannou službu – telefon 155.** Pacient musí být v absolutním klidu fyzickém i psychickém! Je vhodné rozkousat a rozpustit v ústech tabletu acylpyrinu, který může pomoci rozpustit krevní sraženinu. Je možné zkusit efekt nitroglycerinu nebo požití léku na uklidnění. **(PP)**

Pohotovost

KLINIKA DĚTSKÉHO A DOROSTOVÉHO LÉKAŘSTVÍ

Ke Karlovu 2, 120 00 Praha 2

Pohotovost pro děti a dorost

pondělí–pátek: 16.00–7.00

Volné dny: nepřetržitý provoz

Tel.: 224 967 777

KLINIKA ÚSTNÍ, ČELISTNÍ A OBLIČEJOVÉ CHIRURGIE

U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Klinika nevykonává běžnou

zubní pohotovostní službu!

Pohotovost: Městská poliklinika,

Spálená 12, Praha 1

Stomatologická

pohotovostní služba

■ pondělí–pátek: 17.00–7.00

■ sobota, neděle a svátky:

nepřetržitý provoz

I. CHIRURGICKÁ KLINIKA

U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Všeobecná ambulance

Pro akutní stavy nepřetržitý

provoz, tel.: 224 962 209

OČNÍ KLINIKA

U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Pohotovostní oční ambulance

pondělí–pátek: 17.00–7.00

Volné dny: nepřetržitý provoz

Tel.: 224 962 344, 224 962 349

SPOLEČNÝ PŘÍJEM INTERNĚ NEMOCNÝCH

U Nemocnice 1, 128 08 Praha 2

Pro akutní stavy nepřetržitý pro-

voz, tel.: 224 962 928

ODDĚLENÍ OTORINO-LARYNGOLOGIE (ORL)

U Nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Nepřetržitá pohotovostní služba

24 hodin denně, tel.: 224 962 315

(ambulance – kartotéka),

224 962 322

GYNEKOLOGICKO-PORODNICKÁ KLINIKA

Apolinářská 18, 128 51 Praha 2

Pohotovost 24 hodin denně.

Porodnice: porodní sál 2,

1. patro vlevo, tel.: 224 967 420

Gynekologie: příjmová ambulance: přízemí vpravo, tel.: 224 967 491

První pomoc jednoduše a prakticky

aneb může se vám jednou hodit... V. díl

MUDr. Barbara Šimanovská¹,
MUDr. Matuš Nižnanský²

Jaro je konečně tu, slunečná neděle to jasně potvrzuje. Je teplo, slunce už má sílu a ptáci zpívají jarní písně jako o život. Jako o život také Pražané vyrazili sportovat – cyklistezka okolo Vltavy se jen bemží aktivitou. Cyklisté, bruslaři, sem tam běžec či maminka s kočárkem. Nehoda na sebe nenechala dlouho čekat. Předjíždějící mladý cyklista při snaze vyhnout se bruslaři zavadil řídkem o kamennou zídku a už se v kotrmelcích poroučí k zemi. Jeho hlava naráží do kmene vzrostlého stromu a tím pád končí. Cyklista chvíli nehybně leží, ale než se kdokoli stihne vzpamatovat, již si sedá a zkoumá následky. Vším může hýbat, na rukou má „silniční lišej“ s prosakující krví a drobným štěrčkem a na hlavě se rýsuje pořádná boule... Co teď? Jet dál? Zavolat sanitku? Poradit cyklistovi, ať si dojde do nemocnice? Jak se jen rozhodnout?

Každý z nás se už uškolil do hlavy, popřípadě byl svědkem stejného úrazu jiného nešťastníka. Ať už při sportovních aktivitách nebo při průchodu zrádně nízkými dveřmi. Výsledek všichni dobře známe. Jak ale posoudit, zda se jedná o vážný úraz hlavy? Podle čeho poznat, že bychom se zraněným měli navštívit lékaře? A jsou vlastně úrazy hlavy nebezpečné?

ČÍM JE NEBEZPEČNÝ ÚRAZ HLAVY?

V hlavě máme ukryto to nejdůležitější – mozek, ze všech stran obalený kostěnou lebkou. Složitá síť sta miliard buněk, která dělá „nás námi“. Jeho kostěná schránka ho na jednu stranu velmi dobře chrání před nárazy a otřesy, na druhou stranu ho ale prostorově omezuje – pokud dojde k jakémukoli krvácení či otoku uvnitř lebky, mozek trpí a jeho vlastníka to může navždy poznamenat.

JAK POZNÁM, ŽE JE ÚRAZ HLAVY VÁŽNÝ?

Když se někdo uškolí do hlavy, je důležité se co nejlépe rozhodnout, jestli nešťastníka s úrazem pošleme si odpočinout, nebo ho budeme sledovat, nebo mu dokonce zajistíme nějakou odbornou pomoc.

PODLE ČEHO SE TEDY ROZHODNOUT?

Základní otázka zní, zda si celý úraz i předcházející okolnosti pamatuje. Ztráta paměti je spojena s krátkodobým bezvědomím po nárazu, jež nastává tehdy, pokud je náraz dostatečně silný, aby funkčnost mozku narušil. Pokud po úrazu následovalo bezvědomí nebo si dotyčný na událost nepamatuje, hrozí mu, že mozek ještě následně oteče – stejně jako kotník, který si podvrtneme.

Dalším projevem vážného úrazu hlavy je, pokud se zraněný začne „chovat divně“ – např. je extrémně spavý, či naopak velmi agitovaný apod.

Jinou známku vážného úrazu hlavy představuje vytékání krve či mozkomíšního moku (průhledná vazká tekutina) z uší či z nosu, popř. velká deformita lebky či otevřená rána „až do hlavy“ – v takových případech ale většinou nikdo o zavolání záchranky nepochybuje.

Pro zopakování – po úrazu hlavy se ptejte zraněného „co se stalo?“, nechte ho, aby vám událost popsal sám, a pokud máte jakékoli podezření na poruchu paměti či změnu chování zraněného, je potřeba, aby ho vyšetřil lékař.

Nejllepší je však úrazům hlavy předcházet, či alespoň minimalizovat jejich následky používáním odpovídajících helem na jednotlivé aktivity. Helma na kolo, lyže či brusle není ostudou – právě naopak. Reprezentuje důkaz, že v hlavě máte něco, co stojí za to chránit. +

¹ Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN Praha

² II. chirurgická klinika 1. LF UK a VFN Praha

Oba autoři jsou lektory předmětu Urgentní medicína v simulacích na 1. LF UK Praha a lektori sdržení ZDrSEM – výuka první pomoci a urgentní medicíny zážitkem, www.zdrsem.cz

Povinné očkování znovu před soudy

V posledních letech se ve společnosti stále častěji ozývají hlasy, které volají po zrušení povinného očkování. Debaty mezi zastánci a odpůrci probíhají také v médiích, i když se často nedá hovořit o diskusi, spíše o dvou navzájem nesouvisících monologích.

**doc. JUDr. Tomáš Doležal, Ph.D.,
Ústav veřejného zdravotnictví a medicínského práva 1. LF UK**

Není tedy divu, že řada případů odmítání povinného očkování skončila již u soudů, včetně vyšších instancí. Ústavností právní úpravy povinného očkování se dokonce v několika případech musel zabývat i Ústavní soud ČR. Samozřejmě každé takové soudní rozhodnutí je důležitým signálem pro některou ze stran. Doposud však vždy Ústavní soud konstatoval soulad právní úpravy s ústavními předpisy a ponechal problematiku povinného očkování beze změn.

Proto bylo příznivci i odpůrci povinného očkování s napětím očekáváno rozhodnutí Ústavního soudu ČR z konce února. Tentokrát se v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 19/14 zabýval ústavní stížností směřující proti uložení pokut rodičům ve správním řízení za odmítnutí pravidelného očkování nezletilého dítěte. Rodiče v rámci řízení rovněž navrhovali zrušení institutu povinného očkování jako protiústavní úpravy.

Ústavní soud ČR při přezkumu stížnosti rodičů provedl test omezení základního práva. Po obsáhlém zhodnocení věc uzavřel s tím, že oproti argumentům stěžovatelů je v českých i mezinárodních doporučeních k dané problematice kladen důraz na uskutečnění programů veřejného očkování včetně dětské imunizace – a to za účelem minimalizace šíření infekčních nemocí v zájmu ochrany veřejného zdraví. Úprava institutu povinného očkování, která je plně v kompetenci vnitrostátního zákonodárství, slouží k naplnění uvedeného požadavku a je zcela v souladu s předpisy ústavního práva a s mezinárodními smlouvami.

STÁT BY MĚL ZAVÉST MECHANISMUS, JAK ZE STÁTNÍCH PENĚZ ODŠKODNIT PŘÍPADNÉ ÚJMY NA ZDRAVÍ, VZNIKLÉ V DŮSLEDKU OČKOVÁNÍ.

ÚJMY NA ZDRAVÍ V DŮSLEDKU OČKOVÁNÍ

Pozoruhodná je také pasáž, jež se zabývá problematikou případné odpovědnosti za újmy na zdraví, vzniklé v důsledku povinného očkování. V této pasáži Ústavní soud

vyzval zákonodárce k úvaze nad přijetím právní úpravy odpovědnosti státu za škodu, která bude jednotlivci způsobena povinným očkováním. Pokud totiž pro případ odepření povinnosti strpět vakcinaci stanoví stát sankci, musí se zamýšlet i nad situací, při které eventuálně způsobí výkonem práva očkované osobě újmu na zdraví. Součástí úvah o předmětném odškodnění může být rovněž právní úprava náhrady majetkové a nemajetkové újmy v občanském zákoníku.

Nelze však přehlédnout, že povinné očkování je lékařský výkon preventivní povahy, který je uskutečňován v zájmu ochrany veřejného zdraví, vychází ze zákona a má mimořádně široký osobní rozsah i dopad. Tyto okolnosti ztěžují právní postavení osoby, která může být v důsledku očkování poškozena na zdraví – je tedy namístě, aby legislativa odpovědně zvažila doplnění právní regulace institutu povinného očkování proti infekčním nemocem o úpravu odpovědnosti státu za naznačené následky.

Z rozhodnutí Ústavního soudu ČR ve věci povinného očkování tedy vyplynulo, že stávající právní úprava je v souladu s ústavními předpisy a není nutné ji měnit. Povinné očkování zůstává i nadále součástí našeho právního řádu. Současně však bylo řečeno, že stát by měl zavést mechanismus, jak ze státních peněz odškodnit případné újmy na zdraví, které vznikly v důsledku očkování. +

Ilustrační foto: Can Stock Photo

Foto: Václav Kříž

Proč preventivní prohlídky?

V současném pojetí medicíny je stále více kladen důraz na prevenci. Ne nadarmo je 21. století označováno jako století prevence. Proč tomu tak je a jaké druhy prevence známe?

MUDr. Milena Mrnková, primářka Centra primární a individuální péče VFN

Je dávno známým faktem, že určitá onemocnění jsou geneticky vázaná a vyskytují se rody, v nichž se objevují s daleko větší frekvencí než u ostatní populace. Dalším známým faktem je, že právě včasné zachycená stadia některých nemocí jsou velmi dobře léčitelná nebo vyléčitelná. Tyto skutečnosti náležejí k důvodům, které vedou celou společnost k tomu, aby věnovala patřičnou pozornost právě prevenci.

Jaké druhy prevence známe?

Existuje několik náhledů a dělení. Jeden z nich říká, že lze prevenci rozdělit na **primární**, jejíž náplň je pokud možno předcházet vzniku onemocnění nebo vyhledávat rizikové stavy a zabránit včas vzniku nemoci. To představuje optimální řešení a přístup. Druhým typem je **prevence sekundární**, kdy už onemocnění vzniklo a snahou je, aby nenastala progresse onemocnění a vzniklý stav pacienta zůstal stabilizovaný.

Prevence terciární má zabránit dalšímu rozšíření choroby a zhoršení již existujícího onemocnění.

Prevenci lze **dělit také podle oboru**. Mluvíme o **prevenci dětí a dorostu**, ta je v kompetenci registrujících praktických dětských lékařů, **prevenci v oblasti dospělého věku**, tu vykonávají registrující všeobecní praktičtí lékaři, či o **prevenci v oblasti gynekologie**, kterou realizuje registrující gynekolog. Dalším základním oborem, v němž se pravidelně odehrává preventivní činnost, je **stomatologie**.

Tyto čtyři medicínské obory se taxativně uvádějí ve vyhlášce Ministerstva zdravotnictví ČR č. 70/2012 Sb., která vypovídá o preventivních prohlídkách a je pro vykonavatele zdravotní péče závazná. Stanovuje i přesný obsah jednotlivých preven-

tivních prohlídek, který se liší podle věku a odbornosti.

Samozřejmě tím preventivní snažení zdravotníků nekončí. Plátcí zdravotní péče (jednotlivé zdravotní pojišťovny) mají velký zájem na tom, aby preventivní prohlídky absolvovalo co největší množství lidí, proto aktivně vyzývají své klienty, aby navštívili ošetřující lékaře a přišli k preventivní prohlídce. V současné době totiž **k preventivním prohlídkám přichází stále jen asi 20% populace**.

Existují rovněž celospolečenské preventivní programy, například **mamologický screeningový program**, spočívající v tom, že každá žena by měla být ve věku od 45 let ve dvouletých intervalech vyšetřena pomocí rentgenu, který zobrazuje prsní žlázu. Zhoubné nádorové onemocnění prsu patří v onkologii svou četností k těm velmi častým, stejně nepříznivé číslo představuje prevalence onemocnění zhoubným nádorem tlustého střeva a konečníku. Celosvětově stoupá výskyt metabolických onemocnění, například cukrovky, obezity nebo metabolického syndromu či poruchy krevních tuků. Stejně jako v mamologickém screeningu máme velmi **dobré výsledky v léčbě kardiovaskulárních onemocnění**, především vlivem prevence, kdy jsou zachycena a účinně léčena iniciální stadia nemoci.

Celospolečenské preventivní programy a jejich náplň nevznikly náhodně, ale s ohledem na četnost a stoupající trend některých onemocnění v naší populaci i ve světě. Ve hře je pochopitelně i ekonomické hledisko. Léčba (především pokročilých stadií onemocnění) představuje obrovské finanční prostředky, které jsou čerpány ze systému, nehledě na to, že šance na vyléčení počátečních stadií onemocnění je nersrovnatelně větší v porovnání s těmi pokročilými.

Jako zdravotníci jsme tu mimo jiné od toho, abychom opakovaně edukovali a nabádali naše pacienty ke zdravému způsobu života. Můžeme a musíme každodenně ve svých ambulancích a ordinacích doporčovat či informovat, ale ke konečnému rozhodnutí o způsobu života dochází pacient sám. +

NECHÁVÁTE SE PRAVIDELNĚ OČKOVAT PROTI CHŘIPCE?

Chřipka je závažné onemocnění postihující nejen dýchací cesty. Tato nemoc značně vyčerpá celý organismus a v závažných případech může pacient bojovat i o život. Nejúčinnější prevencí představuje očkování.

doc. MUDr. Ondřej Beran, Ph.D., 38 let, zástupce přednosty Kliniky infekčních nemocí 1. LF UK a ÚVN Praha

Očkování proti chřipce se snažím absolvovat každý rok. Podle mého názoru by to měla být samozřejmost u každého zdravotníka, který přichází do kontaktu s pacienty. Stejně důležité je očkování u chronicky nemocných osob. Často se setkáváme na naší klinice s pacienty, kteří tuto prevenci zanedbali nebo o ní ani nevěděli. Chřipka dokáže být velmi zákeřná.

a ani to neplánuji. Vycházím z názoru, že k očkování nad rámec povinných schémat by se mělo přistupovat střídavě a že by se imunitní systém neměl zbytečně zahlcovat, pokud to není bezpodmínečně nutné. Myslím si, že vakcinace má význam zejména u starších lidí, u nichž může mít chřipka velmi závažný průběh.

PhDr. Hana Skálová, 61 let, přednostka Ústavu vědeckých informací

1. LF UK a VFN
Letos poprvé po několika letech očkována nejsem. Lékařka mi současně očkování proti chřipce již nedoporučila. Pracuji však na pozici, kdy se neustále setkávám s lidmi, a za rok se určitě očkovat opět nechám. Mám s vakcínou proti chřipce velmi dobrou zkušenost.

MUDr. Vít Petrik, 45 let, primář Kliniky pracovního lékařství VFN a 1. LF UK

V dnešní době se často setkávám s protichůdnými názory na očkování. Někteří očkování přeceňují, jiní jej naopak nedoceňují. Myslím si, že s očkováním je to jako se vším v životě člověka. Jsem pro „zlatou“ střední cestu. Očkování samo o sobě není samospasitelné; jde o jednu z forem prevence zdraví, a pokud tuto

možnost mám, bylo by chybou ji nevyužít, pokud přínos očkování převládne nad negativy a riziky samotného očkování. V loňském roce jsem očkování proti sezonní chřipce nevyužil, protože jsem v době očkování měl termín jiného očkování – proti klíšťové encefalitidě. Jako vášnivý houbař a milovník turistiky jsem se rozhodl dát přednost tomuto očkování před vakcínou proti chřipce.

Jevgenij Š., 80 let, pacient IV. interní kliniky VFN a 1. LF UK

Očkovat proti chřipce jsem se nechal jenom jednou v životě. A i přesto jsem chřipkou onemocněl. Další očkování proto neplánuji, protože moje první zkušenost s očkováním byla špatná a přijde mi to zbytečné.

Bohuslav Š., 79 let, pacient IV. interní kliniky VFN a 1. LF UK

Proti chřipce očkování nemám a ani se nechci nechat očkovat. Chřipku už jsem neměl několik let, myslím, že to nepotřebuji. S manželkou se ale necháváme očkovat proti klíšťové encefalitidě. +

Mgr. Jana Heczková, 41 let, přednostka Ústavu teorie a praxe ošetřovatelství 1. LF UK

Očkovat proti chřipce jsem se ještě nikdy nenechala.

Je to dáno z části vírou ve vlastní přirozenou obranyschopnost a z části vlastní přirozenou lenivostí řešit tuto záležitost s dostatečným předstihem.

Michal Španko, 24 let, student 5. ročníku Všeobecného lékařství 1. LF UK
Proti chřipce očkován nejsem

Rok prevence má za sebou první čtvrtinu!

V minulém čísle jsme vás informovali o tom, že Všeobecná fakultní nemocnice v Praze připravila projekt s názvem Rok prevence. Každý měsíc se zaměříme na jednu oblast, v níž prevence hraje důležitou roli.

Máme za sebou již tři velmi úspěšné akce, jež jasně ukázaly, že důraz kladený na prevenci se vyplácí! V lednu jsme se věnovali **oční prevenci a měření diabetu z oka**. Díky možnosti podstoupit preventivní vyšetření jsme za jediný den odhalili čtyři případy rozvoje zeleného zákalu a dva případy diabetu u lidí, kteří o své nemoci nevěděli.

V únoru jste se pod dohledem našich zkušených fyzioterapeutů mohli dozvědět mnohé o tom, **jak správně vykonávat běžné denní činnosti tak, aby vás nebolela záda**. Věděli jste, že bolesti pohybové soustavy představují druhou nejčastější příčinu pracovní neschopnosti?

A konečně v březnu jsme se u příležitosti Světového dne tuberkulózy **věnovali onemocněním plic**, kterými ve světě trpí až jedna

miliarda lidí! Chronická obstrukční plicní nemoc, rakovina plic (kde jsme bohužel s ročním počtem úmrtí kolem 6 500 lidí na špičce v Evropě) a další, to jsou snad pádné důvody k tomu, abychom se pokusili přestat kouřit. Jelikož je to právě kouření, jež především stojí za většinou plicních onemocnění. Návštěvníci stanu měli také příležitost sledovat naživo vysílání ČRo Dvojky, a to pořad „Jak to vidíte“, moderovaný Patricií Strouhalovou. Jejím hostem byla MUDr. Lenka Štěpánková, Ph.D., z Centra pro závislé na tabáku III. interní kliniky.

V měsíci dubnu se budeme věnovat problematice melanomu a kožních onemocnění. Přijďte nás navštívit ve stanu a zjistíte, jak na tom jste.

Více informací naleznete na www.rokprevence.cz. **(FB)**

Unikátní ozařovač ve VFN

V březnu jsme v naší nemocnici dokončili instalaci nového ozařovače pro léčbu nádorů. Přístroj pacientům začne sloužit již velmi brzy.

Šlo o velmi náročný projekt, který započal na podzim minulého roku, kvůli němuž kromě samotné instalace velmi specifického zařízení bylo zapotřebí stavebně upravit místnost pro ozařování i přilehlé prostory. Toto úsilí však rozhodně stálo za to!

Ozařovač představuje **první přístroj svého druhu, který mají české nemocnice k dispozici**. Tento přístroj kombinuje zobrazení pomocí výpočetní tomografie (CT) a radiální léčby. Díky tomu lze precizně zaměřit cílový objem a maximálně šetřit okolní zdravé tkáně. Metoda tomoterapie přináší největší výhodu u nádorů, jež se nalézají v blízkosti životně důležitých struktur nebo v oblastech, kde hrozí riziko trvalého poškození okolních zdravých orgánů. Uvedení nového zařízení do provozu **umožní další zlepšení a zefektivnění léčby onkologických pacientů v České republice**.

„Onkologická klinika VFN v Praze se řadí zpět, na radioterapeutické výsluní, kam historicky a vědecky právem patří,“ komentuje událost profesor MUDr. Luboš Petruželka, CSc., přednosta Onkologické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a 1. LF UK. Právě v naší nemocnici byla totiž tehdejší Radiologická klinika (jež pod tímto názvem existovala od června 1945) prvním univerzitním pracovištěm v Čechách, které se zabývalo i radioterapií. Tuto léčebnou metodu od konce čtyřicátých let rozvíjel pozdější první přednosta Onkologické kliniky VFN v Praze a 1. LF UK, profesor Vladimír Stašek. **(FB)**

Většině žen s roztroušenou sklerózou těhotenství svědčí

Odhaduje se, že s roztroušenou sklerózou (RS) – chronickým zánětlivým onemocněním centrálního nervového systému – se v ČR aktuálně potýká asi 12 tisíc pacientek.

Většinou je nemoc překvapí kolem třicítky, tedy v době, kdy zakládají rodinu. Zatímco ještě v roce 2004 lékaři neschvalovali ženám s diagnózou RS těhotenství a často doporučovali umělé přerušování, pozdější studie dokázaly pravý opak.

„Pacientkám s RS těhotenství zásadně nezakazujeme, naprostá většina z nich projde graviditou bez komplikací. **Jen minimum žen má takový průběh onemocnění, že pro ně není gravidita vhodná,**“ říká doc. MUDr. Dana Horáková, Ph.D., z Centra pro demyelinizační onemocnění Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze. Riziko projevu nemoci klesá především

u těhotných ve druhém a třetím trimestru. „Mnohé pacientky dokonce tvrdí, že by byly rády stále těhotné, protože se cítily velmi dobře,“ dodává Dana Horáková.

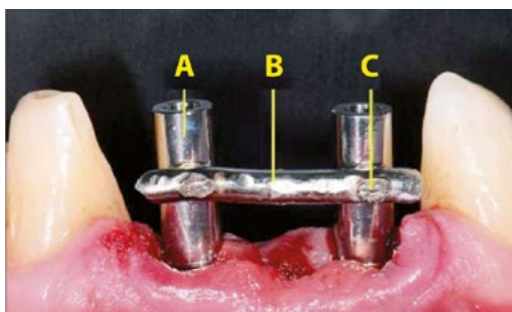
Odborníci se však shodují, že by gravidita měla být vždy plánovaná. „Narození miminka je rodinné štěstí, současně však fyzická i psychická zátěž. Pro nemocnou ženu, která nemá dobré zázemí a je na všechno sama, představuje péče o dítě velký stres, který může způsobit destabilizaci choroby. Pokud to jen trochu jde, je vhodné, aby těhotenství bylo plánované a žena na dítě nezůstala sama,“ radí Dana Horáková s tím,

že kritické období představuje pro novopečenou maminku šestinedělí a prvních šest měsíců po porodu, kdy se riziko atak zvyšuje: „Neznamená to ale, že každá mladá maminka ataku prodělá.“

Riziko, že by matka či otec s RS přenesli nemoc na dítě, je podle genetiků 18 – 24 %, tedy mírně zvýšené ve srovnání se zdravou populací. Rozhodně to však podle lékařů není důvodem, aby tito lidé neměli děti. Data z Celostátního registru pacientů s RS – ReMuS –, který provozuje Nadační fond IMPULS, ukazují, že od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014 porodilo 28 pacientek s RS. **(RED)**

Nová technologie pro výrobu zubních implantátů

Jako první v ČR má Stomatologická klinika 1. LF UK a VFN k dispozici novou technologii, která zpřesní a zkrátí dobu při zhotovování můsteků na zubní implantáty.

A. Titanové pilíře; B. Titanový spojovací drát;
C. Místo svaru

Její výhoda spočívá v tom, že zubní lékař nemusí zhotovovat otisky, ale titanovou konstrukci jako základ zubní náhrady vytvoří přímo v ústech pacienta. Na implantáty zavedené do kosti našroubuje speciální pilíře, které propojí titanovým drátem a přesně v daných místech svaří pomocí nového přístroje. Poté konstrukci sejme a odešle do laboratoře, kde na ní laborant

vytvoří umělé zuby z kompozitní pryskyřice. „Pak se tato konstrukce pacientovi upevní v ústech,“ vysvětluje vedoucí lékař Implantologického centra Stomatologické kliniky MUDr. Jaroslav Valach, Ph.D. Podle něj se nejčastěji využije při zhotovování rozsáhlých prací v bezzubých čelistech nebo při výrobě větších můsteků, ať už provozních či definitivních. **(MF)**

Foto: archiv Dentisplay Implants

Ilustrační foto: FreeImages

VFN a 1. LF UK zmapují situaci pacientů umírajících v nemocnici

Přestože v České republice zemře téměř 80 % obyvatel ve zdravotnických či sociálních zařízeních, problematika konce života v nemocnici zůstává stále nedostatečně podchycena.

Existují sice průzkumy veřejného mínění (např. hospicového občanského sdružení Cesta domů) a obecné texty (např. o paliativní péči v ČR v roce 2013), ale reprezentativní data o umírání v lůžkových zařízeních nejsou k dispozici.

Proto Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (KARIM) zahájila v únoru 2015 studii Oddicus, jejímž cílem je zmapovat stávající situaci a okolnosti umírání ve zdravotnickém zařízení. **U tisícovky lidí, kteří zhruba během nastávajícího roku zemřou ve VFN, bude výzkumný tým zjišťovat a hodnotit medicínské pozadí i rozhodovací proces ošetřujícího personálu, vnímání ošetřujících sester, kvalitu léčby a dopad na prožívání úmrtí příbuznými či pozůstalými.** Získaná data budou v ČR unikátní. Na jejich základě bude možné analyzovat současnou praxi v péči o umírající a připravit efektivní, cílené

intervence zvyšující dostupnost paliativní péče – cílem této práce je zlepšení kvality konce života a umírání v nemocnici.

„Předpokládáme, že závěry studie podpoří potřebu legislativní formulace nároku pacienta na paliativní péči a poskytnou podklady pro jednání o jejím hrazení ve zdravotnickém zařízení, aby byla dostupnější,“ vysvětluje koordinátorka projektu MUDr. MgA. Kateřina Rusinová. **(MF)**

CO JE PALIATIVNÍ PÉČE?

Jedná se o komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovanou péči poskytovanou pacientovi, který trpí nevyléčitelnou chorobou v pokročilém nebo terminálním stadiu. Cílem paliativní péče je zmírnit bolest a další tělesná i duševní strádání, zachovat pacientovu důstojnost a poskytnout podporu jeho blízkým.

Běží projekt školské prevence rizikového chování

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze nedávno zahájila projekt, jehož hlavním cílem je otestovat a ověřit možnosti zavedení celonárodního systému školské prevence rizikového chování – včetně prevence užívání návykových látek, šikany a podobně

– na přibližně čtyřech tisících dětí základních škol. Hlavní výsledky, které budou zdarma k dispozici školám, jejich zřizovatelům i provozovatelům a jež umožní zahájit širší veřejnou diskusi o dalším směřování školské prevence rizikového chování v ČR, budou

představeny během léta a podzimu 2015. Podrobnější informace o projektu, jehož odborným vedoucím je prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D., přednosta kliniky a proděkan 1. LF UK, můžete nalézt na webových stránkách adiktologie.cz. **(RED)**

Nové evropské granty ve VFN v roce 2015

Všeobecné fakultní nemocnici v Praze se podařilo získat finanční prostředky na pokračování dvou projektů, zaměřených na podporu vstupu znevýhodněných osob na trh práce, jako součásti Operačního programu Praha – Adaptabilita (OPPA). Zároveň z Norských fondů (NF) získala VFN v rámci programu CZ11 dotace na dva zcela nové projekty, zaměřené na péči o děti a o duševně nemocné.

PROJEKTY PODPOŘENÉ EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM V RÁMCI OPPA:

Díky realizaci projektu **Školka ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze** bude mít nemocnice možnost zachovat provoz předškolního zařízení pro děti od dvou let věku. Do Školky ve VFN budou v rámci projektu zařazovány děti zaměstnanců nemocnice všech profesních skupin, kteří se budou chtít vrátit do práce v průběhu čerpání mateřské/rodičovské dovolené nebo do dvou let od jejího ukončení. Projekt tak umožní většímu počtu osob dlouhodobě pečujících o závislého

člena rodiny jednodušší návrat do práce nebo setrvání na pracovním trhu.

Cílem projektu **Chráněné a integrační pracoviště ve VFN v Praze – Kateřinská zahrada III** je provozovat a rozvíjet službu, která je nezbytnou součástí komplexní péče o duševně nemocné, vyloučené ze společnosti a vyřazené z trhu práce. Projekt je připraven jako komplexní pracovně-sociálně-rehabilitační program pro klienty se závažným

Evropský sociální fond
Praha & EU. Investujeme do vaší budoucnosti

psychickým onemocněním. Klíčové aktivity projektu tvoří přímé služby napomáhající integraci cílové skupiny do společnosti, především provozováním chráněného pracoviště a integračního centra systematického a cíleného poradenství. +

PROJEKTY PODPOŘENÉ GRANTEM Z NORSKA V RÁMCI PROGRAMU CZ11

Supported by a grant from Norway

Projekt **Nové metody v následné péči o děti s perinatální zátěží v CKP KDDL VFN** je zaměřen na rozvoj multidisciplinární péče poskytované dětem s perinatální zátěží po propuštění ze specializovaných perinatologických center, a to v oblastech: psychologie/psychiatrie, auxologie, pneumologie a rehabilitace. Smyslem je minimalizace rizik a zajištění optimálního vývoje dítěte s perinatální zátěží. Projekt přispěje k prevenci následků onemocnění prostřednictvím zvýšení kvality diagnostické a terapeutické péče o nedonošené děti nejen v Centru

komplexní péče Kliniky dětského a dorostového lékařství VFN, ale i v celé ČR.

Hlavní podstatou projektu **Komplexní a integrační rehabilitační centrum VFN pro osoby s duševní poruchou**, který je realizován Psychiatrickou klinikou VFN, je zajištění komplexnosti resocializace, usnadňující pacientům návrat zpět do rodiny, ale také do společnosti. Jedná se především o rozšíření spektra aktivit nemocných a vytvoření prostor pro tyto aktivity, o stálou nabídku otevřených edukačních programů, vznik nových míst pro

setkávání lidí s podobnými problémy a nezbytné zvýšení kompetencí personálu pečujícího o duševně nemocné. Díky realizaci projektu bude implementován nový systém ucelené rehabilitace duševně nemocných pacientů. Cílem je zejména zlepšení současného stavu v oblasti poskytování psychiatrické péče. +

Zaměřeno na méně známé choroby štítné žlázy

Nemoci štítné žlázy tvoří největší část všech onemocnění žláz s vnitřní sekrecí, představují „denní chlebiček“ ambulantních endokrinologů. Jedná se převážně o dlouho známé choroby, ale přesná funkční a zvláště morfoloická diagnostika je záležitostí posledních čtyř desetiletí. Dlouho však nebyla věnovaná náležitá pozornost tyreopatiím v těhotenství, které přitom mohou zásadním způsobem ovlivnit život a schopnosti potomka.

Téma zpracovali doc. MUDr. Jan Jiskra, Ph.D., a primář MUDr. Petr Sucharda, CSc., z III. interní kliniky VFN a 1. LF UK.

Štítná žláza je typickým specializovaným endokrinním orgánem, jehož jediným úkolem je zásobovat organismus přesným množstvím hormonů, které zajišťují řadu nenahraditelných činností – od zrání nervového systému v časných fázích vývoje po regulaci srdeční frekvence a intenzity látkové přeměny.

Postižení štítné žlázy se ale kromě této její funkce (tj. vytváření hormonů) může týkat i velikosti a struktury tkáně (zvětšení štítné žlázy, tvorba uzlů, nádory

štítné žlázy). Příznaky nedostatečné i nadměrné tvorby hormonů mohou být nápadné (někdy více pro okolí než pro pacienta samotného), ale i snadno přehlédnutelné – zejména ve vyšším věku, kdy projevy snížené funkce mohou být přičítány stáří či „skleróze“. Naopak poměrně často pocítované zhoršené polykání, pocit „knedlíku v krku“ či tlaku na krku mají jen výjimečně vysvětlení v onemocnění štítné žlázy (jde většinou o funkční poruchu, jejíž příčinu nelze zobrazit či jinak vyšetřit). ➤

Foto: Václav Kríž

O štítné žláze (na rozdíl od ostatních endokrinních žláz) má povědomí většina populace – jedná se totiž o nejčastější endokrinní onemocnění (postihují až 10 % populace, převážně žen). Ačkoli mnohem častější je nedostatečná tvorba hormonů (hypotyreóza), největší „popularitu“ má zvýšená činnost štítné žlázy – postihuje skutečně mladé osoby, a tak se hypertyreóza čas od času dostává do médií (včetně bulvárních). Vzhledem k těmto skutečnostem jsme ze širokého spektra možných problémů se štítnou žlázou vybrali dvě méně známá témata, jimž se během poskytované komplexní endokrinologické péče také věnujeme.

ONEMOCNĚNÍ ŠTÍTNÉ ŽLÁZY POSTIHUJE AŽ 10 % POPULACE, PŘEVÁŽNĚ ŽEN.

LÉČBA RADIOAKTIVNÍM JÓDEM

Aplikace radioaktivního jódu (radiojód) u nemocí štítné žlázy se používá od poloviny 20. století a její bezpečnost je ověřena na desítkách tisíc pacientů po celém světě.

Důvodem k léčbě jsou hlavně zhoubné nádory štítné žlázy, ale také některá její nezhoubná onemocnění.

Radiojód představuje šetrnou alternativu operace u Grave-sovy-Basedowovy choroby či nezhoubných uzlů ve štítné žláze, které způsobují její zvýšenou funkci (hyperfunkci).

V USA je radiojód v léčbě nezhoubných onemocnění štítné žlázy využíván mnohem častěji než operace.

! ŘEKNĚTE SVÉMU PRAKTIKOVÍ...

- ... o změnách spánku, zhoršení schopnosti se soustředit a pamatovat si. I když příčin může být mnoho, zvýšená i snížená činnost štítné žlázy se poměrně často projevuje právě v psychické oblasti.
- ... o hubnutí i při dobré chuti k jídlu. Zvýšená činnost štítné žlázy je v mnoha případech onemocněním mladých, dosud zcela zdravých žen. Jiné příčiny hubnutí při dostatečné stravě jsou mnohem vzácnější.
- ... pokud vám buší srdce i v klidu. Rychlá srdeční akce je typickým projevem zvýšené funkce štítné žlázy, která – nerozpoznaná – ohrožuje zejména srdce. Najít pulz na tepně nad zápěstím není žádné umění. Osm a více tepů za 10 sekund v klidu již znamená zrychlenou srdeční činnost.
- ... pokud při pohmatu na přední straně krku najdete nějaký i drobný útvar. Většinou jde o zcela nezávažné nálezy, ale včasné zjištění útvarů ve štítné žláze či zvětšených mízních uzlin může být pro další postup a výhled velmi důležité. Základní metodou je vyšetření ultrazvukem, tedy zcela nebolestivé i časově nenáročné vyšetření.

Principem léčby je vnitřní ozáření štítné žlázy. Radioaktivní izotop jódu ¹³¹I je aktivně vychytán buňkami štítné žlázy, které následně zničí. Nastává pozvolný útlum funkce štítné žlázy, zpravidla dojde i k jejímu zmenšení. Účinek léčby se projeví většinou do půl roku, ale někdy až v průběhu řady let. Proto jsou nezbytné doživotní kontroly na endokrinologii, první nejpozději za 4 – 6 týdnů po aplikaci. Protože se radiojód vychytává přednostně ve štítné žláze, je ozáření ostatních orgánů zanedbatelné (mnohonásobně nižší než např. při vyšetření výpočetní tomografií). Dávky podávané v terapii benigních onemocnění jsou relativně nízké, léčby radiojodem tedy není třeba se obávat.

V České republice byla aplikace radiojódů dosud vázána na hospitalizaci, ve světě je však běžné ambulantní podání. **VFN je jediným centrem, kde se ambulantní postup již standardně používá – od roku 2009 zde byla tato léčba s velmi dobrými výsledky uplatněna u více než 150 pacientů.** Radiojód se polyká ve formě kapsle, a přestože je dávka nízká, je bezpodmínečně nutné dodržovat po podání určitá pravidla, jež chrání okolí pacienta před zbytečnou zátěží zářením. S uvedenými instrukcemi nemocného seznámí ošetřující lékař, včetně antikoncepčních opatření pro ženy i muže.

KARCINOM ŠTÍTNÉ ŽLÁZY V TĚHOTENSTVÍ

Štítná žláza se může během gravidity mírně zvětšovat a uzlů může přibývat. Riziko, že uzel zachycený ve štítné žláze při těhotenství bude zhoubný, je sice mírně vyšší (1,8násobně) než v ostatní populaci, **celkově je ale 90–95% uzlů u gravidních žen nezhoubných.**

Podezření na přítomnost uzlu v těhotenství je indikací k vyšetření ultrazvukem, které rozhodne, zda je nutná punkce (provádí se tenkou jehlou). Na III. interní klinice je k dispozici moderní ultrazvukový přístroj se systémem elastografie, jenž umožní přesnější odhad biologické povahy uzlu a v některých případech bezpečné odložení operace až po porodu, aniž by byly přehlédnuty známky agresivního růstu nádoru. Pokud je výsledek punkce podezřelý, nebo dokonce zhoubný, je nutná operace – nejpozději na začátku 3. trimestru. Ukončení těhotenství není na místě.

VFN je jedním ze specializovaných center, kde se operace štítné žlázy v graviditě provádějí a které má dobré výsledky. +

Foto: Václav Kríž

Ilustrační foto: FreeImages

Průvodce péčí...

Jak vyhledávat nemoci štítné žlázy v těhotenství

Snížená i zvýšená činnost štítné žlázy během gravidity představuje vždy závažné onemocnění, které může vést ke komplikacím a k poruše vývoje plodu. I pouhá pozitivita protilátek proti štítné žláze (tzv. TPOAb) u těhotných žen s normální nebo jen s lehce sníženou funkcí žlázy může být spojena s vyšším rizikem potratu či předčasného porodu a s vysokým rizikem vzniku poporodního zánětu štítné žlázy (tyreoiditidy) a její trvale snížené funkce (hypotyreózy). Pozitivita těchto protilátek přitom dosahuje u gravidních žen 10–15 %, většina z nich však nemá žádné obtíže.

CELOPLOŠNÝ SKRÍNINK ANO...

Převážná část světových odborných organizací se tedy shodla na nutnosti skríninku (vyhledávání) metodou laboratorního stanovení koncentrace hormonů štítné žlázy na začátku gravidity. Dosud však nebylo dosaženo shody, zda má být skrínink cílený na rizikové ženy, nebo celoplošný. Tuzemští odborníci z České endokrinologické společnosti ČLS JEP podporují skrínink celoplošný.

Optimálním postupem je **odběr krve pro stanovení koncentrace hormonu podvěsku mozkového (TSH) a protilátek** – v 9. až 11. týdnu gravidity, tedy při prvním krevním odběru v těhotenství jako součást biochemického vyhledávání vrozených vývojových vad. V případě patologických nálezů přebírá ženu do péče endokrinolog, který řídí další léčbu.

POZITIVNÍ PROTILÁTKY PROTI ŠTÍTNÉ ŽLÁZE MÁ 10–15 % GRAVIDNÍCH ŽEN, VĚTŠINA Z NICH JE VŠAK BEZ OBTÍŽÍ.

... ALE KDO HO BUDE HRADIT?

V České republice dosud nebylo dosaženo shody mezi endokrinology, gynekology, ministerstvem zdravotnictví a zdravotními pojišťovnami. Ambulantní gynekologové nechtějí univerzální skrínink podpořit z obavy, že vyhledáváním překročí limity nákladů, které mají stanovené pojišťovnami, a výdaje tudíž půjdou na jejich úkor. Žádají záruky od zdravotních pojišťoven a ministerstva zdravotnictví, že jim skrínink a další potřebná péče nebudou dány k úhradě.

Jednání stále probíhají, takže **vyhledávání se v současnosti systematicky provádí pouze ve výzkumných projektech** – mimo jiné např. ve VFN či ve Fakultní nemocnici Hradec Králové – **nebo z vlastní iniciativy osvěcených gynekologů.** +

CO JE CO?

ENDOKRINOLOGIE – lékařský obor, zabývající se nemocemi žláz s vnitřní sekrecí.

ŽLÁZY S VNITŘNÍ SEKRECÍ – specializované orgány, vytvářející hormony. Látky hormonální povahy ale vytváří i mnoho buněk mimo endokrinní žlázy.

HORMON – molekula, které po spojení s příslušným receptorem vyvolá nějakou činnost – např. tvorbu bílkovin, vstup molekul do buňky, růst aj.

ŠTÍTNÁ ŽLÁZA – žláza s vnitřní sekrecí, umístěná na přední straně, při štítné chrupavce.

HYPOTYREÓZA – snížená činnost štítné žlázy, nejčastěji v důsledku jejího autoimunitního zánětu. Projevy hypotyreózy, jako jsou zvýšená únava, zhoršení paměti, zimomřivost či zácpa, mohou být nevýrazné a nemusí budít v pacientovi dojem přítomnosti nemoci. Léčí se substitucí, tedy dodáváním hormonu v tabletách.

HYPERTYREÓZA – zvýšená činnost štítné žlázy, nejčastěji v důsledku její abnormální stimulace (Gravesova-Baseowova choroba). Bývá spojena s hubnutím přes zvýšenou chuť k jídlu, někdy s průjmy, nesoustředěností, nespavostí či jemným třesem (chvěním rukou). Léčí se podáváním léků blokujících tvorbu hormonů, tzv. tyreostatik, případně chirurgickým odstraněním žlázy s následnou substitucí.

TSH – hormon podvěsku mozkového (hypofýzy), který řídí tvorbu hormonů ve štítné žláze. Jeho zvýšená koncentrace v krvi upozorňuje na nedostatečnou činnost štítné žlázy, naopak při nadměrné tvorbě jejích hormonů je koncentrace TSH velmi nízká.

TPOAb – protilátky proti štítné žláze. Abnormální bílkoviny signalizující poškození tkáně štítné žlázy autoimunitním procesem. Stanovují se stejně jako hormony štítné žlázy biochemickým vyšetřením krve.

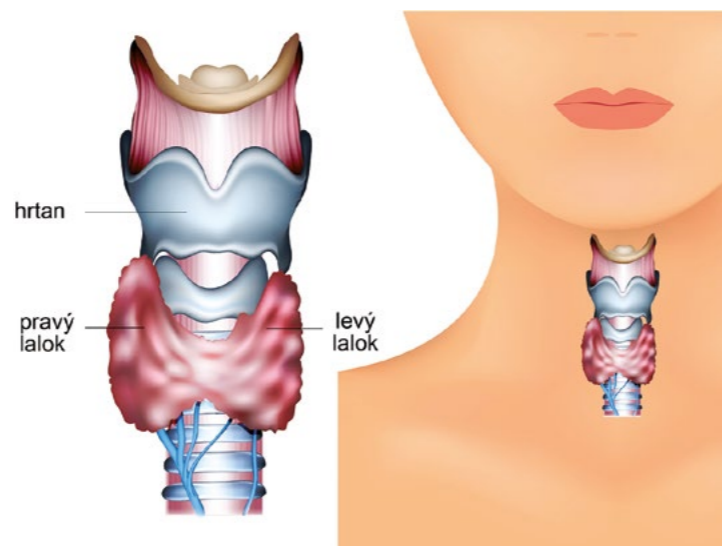

Schéma: CanStockPhoto

Foto: Václav Kríž

Představujeme

III. interní kliniku VFN a 1. LF UK

Vznik III. interní kliniky dne 9. 5. 1945 byl mnohem více dílem náhody než dlouhodobého plánu, i když by profesor Josef Charvát bez vlastního pracoviště dlouho nezůstal. Budovu divizní nemocnice, původně jezuitské koleje, ve které sídlí větší část kliniky, převzal až po několika letech a bez nadšení.

Endokrinologie a metabolismus byly vždy „vlajkovou lodí“ kliniky, jedinečně je propojení endokrinologie s neinvazivní kardiologií v oblasti endokrinně podmíněných hypertenzí a nádorů nadledvin.

III. interní klinika je specializována na diagnostiku a léčbu – ambulantní i na lůžku – onemocnění v oborech **endokrinologie, osteologie, diabetologie**, akutních i chronických **poruch metabolismu a výživy** (včetně péče na jednotce intenzivní metabolické péče), **kardiologie** (včetně péče na koronární jednotce intenzivní péče) a **hypertenze**, tedy vysokého krevního tlaku. V těchto oblastech zajišťuje také pre- a postgraduální výuku.

Klinika má 91 standardních lůžek v pěti lůžkových stanicích a 14 intenzivních lůžek na dvou jednotkách intenzivní péče. Rozsáhlé odborné ambulance sídlí ve Fakultní poliklinice.

Klinika zajišťuje samostatně nebo ve spolupráci činnost následujících

specializovaných center (v abecedním pořadí):

- Centra kardiiovaskulární rehabilitace
  - Centra preventivní kardiologie,
  - Centra pro diagnostiku a léčbu hypertenze,
  - Centra pro diagnostiku a léčbu srdečního selhání,
  - Centra pro závislé na tabáku,
  - Centra pro cévní přístupy,
  - Diabetologického centra s kompletní péčí o diabetiky 1. i 2. typu,
  - Endokrinologického centra poskytujícího superkonciliární péči,
  - Nutričního centra zahrnujícího i problematiku domácí parenterální a enterální výživy,
  - Obezitologického centra,
  - Osteocentra vybaveného špičkovou technikou pro diagnostiku metabolických onemocnění kostí.
- Současně klinika poskytuje primární lůžkovou péči velkému množství obyvatel hlavního města, zejména z Prahy 4. Lékaři kliniky se také z 50 % podílejí na chodu společného příjmu interně nemocných v mimopracovní době. +

KONTAKT: III. interní klinika VFN a 1. LF UK, U Nemocnice 1, Praha 2, 128 08, ☎ Telefon: 22496 2922

JSME TU PRO VÁS

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA
přednosta kliniky
internista se zaměřením na obezitologii a diabetologii, čerstvě zvolený předseda České lékařské společnosti JEP, bývalý děkan 1. lékařské fakulty UK.
Koníčky: golf, tenis, cestování, historie medicíny
Kontakt: stepan.svacina@lf1.cuni.cz

prof. MUDr. Jan Škrha, DrSc., MBA
1. zástupce přednosta
internista, diabetolog, místopředseda České diabetologické společnosti ČLS JEP, prorektor Univerzity Karlovy pro zahraniční styky, viceprezident Evropské unie lékařů specialistů.
Koníčky: cestování, mineralogie, historie
Kontakt: jan.skrha@lf1.cuni.cz

MUDr. Petr Sucharda, CSc.
primář kliniky
internista, obezitolog, ultrasonografista, vědecký sekretář České obezitologické společnosti ČLS JEP.
Koníčky: český jazyk, hudba, cestování
Kontakt: petr.sucharda@lf1.cuni.cz

Mgr. Světlá Krutská
vrchní sestra
sestra s kvalifikací komplexní specializované péče o nemocné s interním onemocněním.
Koníčky: kočky, cestování, cyklistika
Kontakt: skrut@vfn.cz

doc. MUDr. Jan Jiskra, Ph.D.
lékař Endokrinologického centra
endokrinolog, vědecký sekretář České endokrinologické společnosti ČLS JEP.
Koníčky: rodina, sport
Kontakt: jan.jiskra@lf1.cuni.cz

Mladou lékařku ocenili v Soulu za výzkum léčby vzácné nemoci

MUDr. Jana Mattová se při svém postgraduálním studiu na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy zabývá výzkumem nových možností léčby Wilsonovy nemoci, tedy genetické poruchy, která neumožňuje správné vylučování mědi. Za svůj výzkum obdržela na světovém kongresu interní medicíny v korejském Soulu cestovatelský grant spojený s odměnou 1000 dolarů. Její práce byla jako jedna z pětadvaceti vybrána ze 130 000 přihlášených.

Absolventka 1. LF UK pokračuje v doktorandském studiu na zdejší Ústavu biofyziky a informatiky. Biofyzika ji zajímala už na střední škole, uvažovala o tom, že ji bude studovat na Matematicko-fyzikální fakultě UK. „Nakonec jsem se rozhodla pro 1. lékařskou. Možná jsem se tehdy trochu obávala, zda bych našla práci v oboru biofyzika. Dnes vím, že obavy byly zbytečné, protože uplatnění je velké,“ říká vědkyně. Rozhodnutí, že zvolila 1. LF UK, však nelituje. Už od prvního ročníku měla jasno, že se chce věnovat jen teoretickému výzkumu.

CO JE WILSONOVA CHOROBA?

Vrozená genetická porucha způsobuje, že se měď přijatá v potravě nedostatečně vylučuje a ukládá se zejména v játrech a v mozku. Játra tudíž nemohou správně fungovat, a pokud se choroba neléčí, postiženému hrozí úmrtí v důsledku jejich selhání. Nahromadění tohoto kovu v mozku vyvolává motorické či psychiatrické poruchy.

„Dnes sice existují léky, které umí zachytit měď, ale kromě ní zadržují i železo, zinek a další kovy, což není pro pacienta příznivé. Nemocný

může totiž v důsledku nedostatku potřebných kovů trpět chudokrevností, snížením imunity či dalšími zdravotními problémy,“ vysvětlila MUDr. Mattová, proč vědci hledají nové možnosti léčby.

VĚDCI NAŠLI SLOUČENINY, KTERÉ MĚĎ ZACHYTÍ A ODVEDOU Z TĚLA

Při výzkumu nového léčebného postupu chtějí vědci docílit toho, aby měď z potravy zachytily určité sloučeniny a kov s jejich pomocí prošel zažívacím traktem bez vstřebání se do organismu. MUDr. Mattové se díky výzkumu na laboratorních potkanech podařilo ověřit tři vhodné látky, které snížily obsah mědi ve vybraných orgánech zvířat. Chemické složení experimentálních látek navrhl Mgr. Martin Hrubý, Ph.D., z Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd ČR. Primárním cílem výzkumníků je dosáhnout stavu, aby se nalezené sloučeniny mohly v budoucnu stát potravinovým doplňkem a později i schváleným léčivem pro léčbu Wilsonovy nemoci.

NEMOC JE VZÁCNÁ, ROZŠÍŘENÁ JE HLAVNĚ V JIŽNÍ EVROPĚ A V ASIÍ

Wilsonovou chorobou trpí po celém světě jeden člověk z 30 000. Mnohem více je však nositelů genu této vrozené poruchy, u nichž se nemoc nijak neprojevuje – přibližně jeden člověk z devadesáti. Pokud se stane, že dva nositelé genu spolu zplodí potomka, je víc než pravděpodobné, že u něj nemoc propukne. V ČR je Wilsonova choroba evidována pouze u několika desítek pacientů, naproti tomu je rozšířena v jižní Evropě a ve Velké Británii. Hodně mutací se objevuje také ve východní či jihovýchodní Asii. **(MF)**

Foto: Petr Heřman

Foto: archiv K. Váňové

Doktorandka 1. LF UK získala prestižní Fulbrightovo stipendium

Ing. Kateřina Váňová z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN si splnila jeden ze svých snů – deset měsíců se věnovala vědecké práci na jedné z nejprestižnějších amerických univerzit, v kalifornském Stanfordu. Do univerzitních laboratoří se dostala díky Fulbrightovu stipendiu, jež získala pro svůj vědecký projekt v roce 2012.

Jak se jí podařilo získat prestižní stipendium, které financují americká a česká vláda? Požádala o financování projektu, složila zkoušku z angličtiny a poté absolvovala pohovor, v němž musela vysvětlit, proč si zrovna její práce zaslouží podporu. Základní Fulbrightovo stipendium, určené pro konkrétní vědecký projekt v zahraničí, získali na stejné období ještě čtyři Češi.

Kateřina se zúčastnila i programového cyklu České televize, která natočila dokument „Jeden rok s Fulbrightem“, jenž je ke zhlédnutí na www.ceskatelevize.cz.

BYLI JSME V LABORATOŘI OD RÁNA DO NOCI

„Fulbrightovo stipendium je v Americe velice prestižní záležitostí. Pokud tam někde řeknete, že jste ho získali, všichni si vás považují. Na druhé straně to bylo i pro nás, stipendisty, velmi zavazující. Byli jsme v laboratoři od rána do noci – chtěli jsme něco dokázat. Přála bych to zažít každému vědci,“ říká Kateřina. Hlavním tématem její práce je výzkum jaterních nemocí. V Kalifornii zkoumala pomocí speciálního přístroje na geneticky upravených myších, jak působí žlučové kyseliny na aktivitu enzymu hemoxxygenázy. Získala zajímavé výsledky, z nichž část už publikovala v odborných časopisech.

VE STANFORDU MAJÍ STUDENTI VÝBORNÉ ZÁZEMÍ

„Stanfordská univerzita je úžasná a motivující. Studenti zde mají výborné zázemí a podporu, mohou se stále vzdělávat, absolvovat různé přednášky a semináře. Vše je soustředěno na jednom místě, potkávají se tady lidé z celého světa. Po ukončení pobytu si všichni odvázejí cenné kontakty, které mohou využít ve své další vědecké kariéře,“ líčí mladá vědkyně.

Specializovaná pracoviště jsou vybavena moderními technologiemi. Vědci si mohou přístroje za poplatek na určitý termín pronajmout a provádět na nich své experimenty. „Odborník, který přístroje obsluhuje, je zaškolen v zacházení a případně s nimi konzultuje i výsledky,“ vysvětluje princip Kateřina.

„Pokud bych srovnávala podmínky pro vědu tam a u nás, v Česku, největší rozdíl vězí v tom, že ve Stanfordu spolu specializovaná pracoviště výborně komunikují. U nás toto chybí, hodně věcí si musíme udělat sami, místo abychom je zadali specialistům. Tím vlastně ztrácíme cenný čas, který bychom mohli věnovat dalším experimentům,“ míní. Dále postrádá v ČR větší zapojení soukromého sektoru do financování vědy. Podle ní to v Kalifornii koexistuje výborně.

Kateřina vystudovala VŠCHT v Praze, obor biomedicínské inženýrství. Po absolutoriu se přihlásila k doktorandskému studiu na 1. LF UK. Impulsem pro ni byly přednášky profesora Libora Vítky, který se zde zabývá mj. výzkumem nemocí jater. V polovině letošního roku se chystá doktorské studium dokončit. **(MF)**

Sportovní úspěchy našich studentů

Na 27. světové zimní univerziádě 2015 ve Štrbském plesu a Osrblí – největším svátku akademického sportu planety – získala studentka 2. ročníku zubního lékařství 1. LF UK **Michaela Doleželová bronzovou medaili ve skocích na lyžích ženských družstev**. Spolu s Vladěnou Pustkovou tak koncem ledna obohatily českou výpravu o jeden z jedenácti cenných kovů. V individuálních skocích se Míša umístila na krásném čtvrtém místě.

V pátek 13. února 2015 se konalo již 4. Akademické mistrovství ČR v halové lukostřelbě.

Zlatou medaili a titul akademického mistra si z individuálního závodu mužů odnesl **Jan Zapletal**, student 1. ročníku všeobecného lékařství 1. LF UK. Navíc v družstvu Univerzity Karlovy „A“ vybojoval společně s Jindřiškou Vaněčkovou z Matematicko-fyzikální fakulty UK

bronzovou medaili. Oba budou reprezentovat univerzitu také na 28. světové letní univerziádě v Gwangju, Jižní Korea, která se koná ve dnech 3. – 14. července 2015.

Účast na univerziádách je omezena věkem, sportovec musí být v roce konání starší 17 let a mladší 28 let. Další podmínkou reprezentace je akademická příslušnost. **(JAT)**

Foto: archiv UK

Naši vědci odhalili „veselé“ a „smutné“ neurony

Takzvané emotivní neurony objevil tým prof. MUDr. Roberta Jecha, Ph.D., z Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN. „Veselé“ a „smutné“ neurony se podle výzkumu nacházejí v hlubokých strukturách mozku v místě, které se nazývá subtalamické jádro. „Zdá se, že jejich úkolem je vnímat či řídit emoce,“ říká profesor Jech.

Objev může pomoci například pacientům s pokročilou Parkinsonovou nemocí, kdy jim lékaři pomáhají hloubkovou stimulací mozku prováděnou zavedenými elektrodami. Léčba je zbaví třesu a zlepší jejich pohyblivost. Dosud však má i vedlejší účinky – může nemocnému zhoršovat náladu, přivodit úzkosti a způsobit přibývání na váze. Díky objevu budou nyní lékaři moci nově stimulovat jen určité vybrané neurony, čímž zabrání nežádoucím vlivům.

Práci publikovali prof. Jech se svými kolegy MUDr. Terezou Serranovou, Mgr. Tomášem Siegerem a dalšími spolupracovníky v prestižním americkém časopise Proceedings of the National Academy of Sciences. „Publikace ve špičkových časopisech nepadají do klína, ale ani nejsou samy o sobě cílem. Jsou důsledkem kvality, profesionality a motivace. Autorům gratuluji a přeji další úspěchy,“ uvedl k objevu děkan 1. LF UK prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc. **(MF)**

Pokusy na zvířatech: Ano, nebo ne?

Odborná veřejnost dnes silně vnímá etickou potřebu maximálního omezení experimentů na zvířatech. A to nejen etickou, ale i vědeckou a ekonomickou – mnoho „nezvířecích“ systémů totiž přináší více užitku a spolehlivosti při menší finanční náročnosti. Hledáme modely, které mohou používání zvířat nahradit. V některých oblastech se však dosud bez zvířecího modelu neobejdeme.

Jistě cítíme, že neověřený lék bychom na sobě ani na našich blízkých zkoušet nechtěli. A testy „ve zkumavce“ či „v plastiku“, ale i ve složitějším laboratorním modelu mnohdy nemohou nahradit komplexní biologický systém, organismus s jeho vnitřními souvislostmi. Nejde jen o zkoušení léků, ale i o vědeckou práci, jež odhaluje podstatu one-

mocnění a přináší naději na jejich léčení. Zde jsou zcela nezastupitelná takzvaná transgenní zvířata – zvířata, která byla „stvořena“ s použitím genetických přístupů a představují model lidského onemocnění, s nímž můžeme, na rozdíl od člověka, systematicky pracovat.

Příprava pokusu na zvířatech (který je v řadě případů přímo vy-

žadován zákonem) podléhá přísné kontrole a povolení. Komise expertů a představitelů státní správy zvažuje účelnost i metodu experimentů. Posuzuje, zda jsou nutné a zda jsou navrženy tak, aby mohly přinést požadovanou odpověď a aby zvířata nebyla vystavena zbytečnému trápení. Součástí povolení testů je analýza dostupných dat v literatuře a v databázích – mj. i proto, aby nebylo zkoušeno něco, co již vyzkoušeno bylo. Práci se zvířaty mohou provádět jen osoby, které k tomu mají oprávnění. Pracoviště, která pokusy na zvířatech provádějí, jsou pod trvalou kontrolou a procházejí pravidelnými akreditacemi. Takže odpověď na otázku v titulu zní: „Zatím ano, ale...!“
prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc., děkan 1. LF UK v Praze
Připraveno ve spolupráci s časopisem Moje zdraví.

Ilustrační foto: CanStockPhoto

12. pražská muzejní noc

POPRVÉ NA 1. LF UK!

13. 6. 2015, 19.00—01.00

Otevřeno bude:
Anatomické muzeum, Stomatologické muzeum
a Akademický klub ve Faustově domě

vstup volný

Nové přístroje pro výzkum plicní hypertenze ve VFN

Jaký je stav péče o kriticky nemocné a pacienty s plicní hypertenzí? Na to by měl mimo jiné odpovědět projekt odborníků z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, spolupracujících s kolegy z 1. LF UK.

Systém umožňuje při elektrofyziologickém vyšetření pacientů s plicní hypertenzí snímat, zaznamenávat a archivovat nitrosrdeční elektrogramy z oblasti pravé síně i pravé komory.

Elektrofyzilogický záznamový systém

Externí kardiostimulátor

3D mapovací systém

Nově pořízené přístroje zajistí výzkum moderních strategií péče o kriticky nemocné a o pacienty s plicní hypertenzí, aby výsledky umožnily vznik provázaného a optimalizovaného systému péče s minimalizací utrpení nemocných, komplikací diagnostických a terapeutických výkonů, snížení nákladnosti a zároveň vytvoření podmínek výzkumným týmům pro studium hemodynamiky.

Jakým pacientům je projekt určen? Cílovou skupinu představují nemocní v kritických stavech s nutností umělé plicní ventilace, osoby s plicní arteriální hypertenzí, se zánětlivým poškozením srdce či s kardiomyopatiemi a také pacienti vyžadující implantaci kardioverterů-defibrilátorů.

Co je cílem projektu? Prostřednictvím nově pořízeného pří-

strojového vybavení zajistit výzkum moderních strategií péče o kriticky nemocné a o pacienty s plicní hypertenzí.

Jaké přístroje byly zakoupeny? Celkem byly pořízeny čtyři přístroje, z toho dva pro Kliniku anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (echokardiografický přístroj pro operační sály a systém pro kontinuální echokardiografický monitoring) a dva pro II. interní kliniku kardiologie a angiologie (systém pro elektrofyziologické vyšetření intrakardiálních potenciálů a systém pro bed-side monitoraci s možností komplexního hemodynamického kontinuálního monitorování pro pět lůžek).

Celkově bylo na nákup moderního přístrojového vybavení vynaloženo téměř 20 milionů korun, přičemž dotace činí více než 18,4 milionu, zbývající finanční pro-

středky na nákup zdravotnických přístrojů, management a publicitu projektu hradí VFN z vlastních zdrojů.

Projekt přispěje zejména k řešení následujících výzkumných úkolů:

- k optimalizaci pulmoprotektivních a kardioprotektivních ventilačních režimů u kriticky nemocných,
- k optimalizaci strategií pro monitoraci hemodynamiky kriticky nemocných s postižením plicní cirkulace,
- k upřesnění elektromechanického poškození u nemocných s plicní hypertenzí, se zánětlivými kardiomyopatiemi a u pacientů s hereditárními kardiomyopatiemi,
- k optimalizaci strategie a indikací implantací kardioverterů-defibrilátorů a biventrikulárních stimulátorů u nemocných s postižením pravé komory,
- k optimalizaci strategie péče o kriticky nemocné s postižením plicní cirkulace v oblasti intermedie a návazné péče.

Projekt s názvem „Výzkum plicní cirkulace a hemodynamiky“, reg. č. CZ.2.16/3.1.00/21565 (v rámci 11. výzvy Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost) je nadstavbou nad již existující strukturou Komplexního kardiologického centra VFN a jeho Centra pro diagnostiku a léčbu plicní hypertenze. **(PP)**

Foto: Václav Kříž

Foto: Petr Heřman

Poznejte s námi další zajímavé osobnosti

Se jménem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze jsou spjata jména významných českých odborníků, mezi něž patří např. uznávaný onkolog profesor Pavel Klener, chirurg profesor Pavel Pafko či sexuolog docent Jaroslav Zvěřina. Z podnětu profesora Štěpána Svačiny, emeritního děkana 1. LF UK, vznikl již v roce 2000 cyklus besed zvaných Křeslo pro Fausta, který právě takové osobnosti představuje veřejnosti.

v lednu

PAVEL KOHOUT

Známý spisovatel a dramatik se narodil 20. 6. 1928 v Praze. Jako jeden z představitelů „pražského jara“ byl v roce 1969 vyloučen z KSČ i ze Svazu spisovatelů. V roce 1977 byl donucen za účast na občanské iniciativě Charta 77 vystěhovat se z pražského bytu, o dva roky později mu úřady zabránily v návratu z Rakouska a zbavily ho československého státního občanství. V roce 1980 mu bylo uděleno občanství rakouské, v roce 1990 obdržel zpět i československé.

Pavel Kohout je nyní občanem dvou členských zemí Evropské unie – žije a pracuje ve Vídni i v Praze. V Rakousku obdržel řadu významných ocenění, uznání se mu dostalo v Německu i ve Švýcarsku. Je potřetí ženatý, má syna a dvě dcery, třetí pomohl vychovat. Už 40 let ho doprovázejí drsnostři jezevčáci. **(MF)**

v únoru

PROFESOR ŠTĚPÁN SVAČINA

Fakultu všeobecného lékařství UK vystudoval v roce 1978. V roce 2002 byl jmenován profesorem pro obor vnitřní lékařství. V letech 1999 až 2005 stál v čele 1. lékařské fakulty UK. Od roku 2001 zastává funkci přednosty III. interní kliniky 1. LF UK a VFN. V lednu 2015 byl zvolen předsedou České lékařské společnosti JEP. Pracuje ve výborech pěti odborných společností. Publikoval přes 300 prací, více než 20 odborných knih a je také autorem pěti knih o medicíně.

Profesor Svačina se zajímá o historii. Ve volném čase rekreačně běhá. Pravidelně se účastní organizovaných běhů Velká Kunratická a Běchovice-Praha. **(MF)**

v březnu

ONDŘEJ NEFF

Spisovatel, publicista a scenárista vystudoval Fakultu sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy v Praze, absolvoval ji v roce 1969. Jeho profesní kariéra je pestrá – pracoval v několika institucích i na volné noze jako redaktor,

fotograf, grafik i šéfredaktor. V roce 1996 založil internetový deník Neviditelný pes, v němž dodnes zveřejňuje své postřehy a fejetony.

Ondřej Neff napsal celkem 40 knih s tematikou sci-fi a převyprávěl řadu děl Julese Verne.

Kromě psaní se stále zajímá o fotografování. Jeho server digineff.cz je vyhledávaným českým zdrojem informací a praktických rad z tohoto oboru. Svým nadšením nakazil i svoji druhou ženu, herečku Ljubu Krbovou. Společně cestují po celém světě a vášnivě fotografují. **(RED)**

MŮŽETE SE TĚŠIT NA DALŠÍ PŘIPRAVOVANÉ BESEDY VE FAUSTOVĚ DOMĚ (KARLOVO NÁM. 40, PRAHA 2):

30. dubna – **Michael Kocáb, rocker, skladatel, zpěvák a politik**

28. května – **doc. MUDr. Martin Šámal, DrSc., přednosta Ústavu nukleární medicíny 1. LF UK**

25. června – **Karel Hvízdala, publicista a spisovatel**

Akademický klub 1. LF UK přibližuje fakultu veřejnosti

Besedu na téma Filozofická reflexe problematiky alkoholismu uspořádali 17. března, 2015 v Akademickém klubu ve Faustově domě studenti adiktologie 1. LF UK. Cílem setkání je seznámit se s odborníky, kteří se věnují léčbě závislostí. Tentokrát nabídl svůj filozofický pohled na alkoholismus Mgr. Martin Charvát z Katedry elektronické kultury a sémiotiky Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Dalším tématem připravované květnové besedy bude arteterapie (léčení prostřednictvím výtvarných aktivit) a její využití v léčbě závislostí.

Přijďte si prohlédnout výstavu

Do 30. dubna probíhá výstava olejomalb MUDr. Jaroslavy Kyplové, Ph.D., z Ústavu biofyziky a informatiky 1. LF UK. Přijďte se podívat na krajiny, moře, zátiší, zvířecí či abstraktní motivy. Několik obrazů si vybral spisovatel Pavel Toufar do své knihy: *Toulky kolem Třemšína – Tajemnou českou krajinou*.

Od 4. do 29. května 2015 se uskuteční výstava obrazů malovaných pacientkami pobytové odvykací léčby v Psychiatrické nemocnici Bohnice. Výtěžek z prodeje obrazů připadne arteterapeutické dílně, která je na výstavu věnovala. **(RED)**

Vědec a mecenáš V. J. Krombholz

Profesor vnitřního lékařství v Praze, Vincenc Julius Krombholz, vydal v roce 1820 spisek, který věnoval „svým ctěným posluchačům“. Knižka měla studujícím lékařství – ale samozřejmě nejen jim – pomoci v diagnóze a léčení otrav houbami. Pražané totiž houby sbírali a byly také hojně nabízeny na zdejších trzích.

Vincenc Julius Krombholz
(1782–1843).

doc. MUDr. Otakar Brázda, CSc., Stomatologická klinika VFN a 1. LF UK

Spisek o 40 stranách popisuje v abecedním pořadí druhy hub, vyskytující se ve středních Čechách, a uvádí i jejich účinky a vlastnosti. Krombholz měl široké a hluboké lékařské vzdělání – vyučoval postupně chirurgii, organizaci zdravotnictví, soudní lékařství, anatomii a fyziologii a nejdéle **působil jako přednosta interní kliniky**.

Narodil se v učitelské rodině na Litoměřicku, záhy ztratil otce a vzdělání mu umožňovala podpora příbuzných. Později v Praze navštěvoval gymnázium díky tomu, že byl přijat jako zpěvák chlapeckého sboru v Týnském chrámu, což mu zajistilo byt i stravu. Přilepšoval si i kondicemi a za domácího učitele svých dcer jej přijal jeho profesor chirurgie J. A. Oechy. Nejstarší z jeho dcer, Tereza, se později stala Krombholzovou chotí.

Profesor Oechy ho poznal jako posluchače studie ranlékařství. Krombholz totiž dvouleté studium filozofie, které povinně předcházelo univerzitnímu vzdělání, opustil pro trvalou nepřízeň jednoho z učitelů. Touhu stát se lékařem Krombholz neztratil a po dokončení filozofie

pokračoval ve studiu medicíny v zahraničí, kde v Erfurtu získal doktorský diplom, navíc dříve než v Praze. Tam se vrátil a stal se členem profesorského sboru lékařské fakulty, kde působil po celý život.

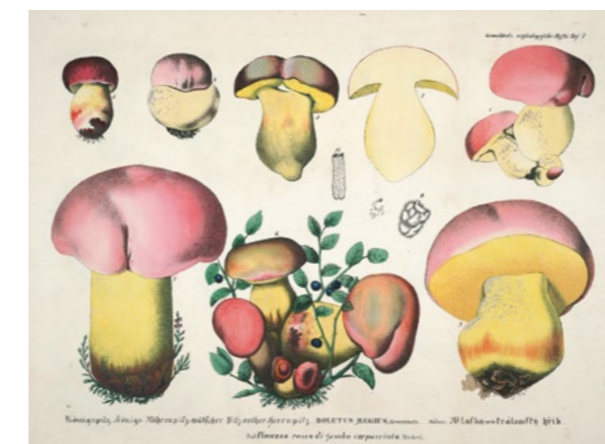
O studenty se zasloužil i **založením dvou nadací**. Prvá byla určena **pro nemocné studenty**. Krombholz si dobře pamatoval na dny, které strávil jako student u „Milosrdných“, když onemocněl tyfem. V roce 1831 vydal prohlášení, vyzývající šlechtu, klérus i pracovníky univerzity k podpoře nadace pro zajištění bezplatného léčení studujících pražských škol – univerzity, techniky i gymnázií. Úroky z vybrané částky platily lůžko v samostatném pokoji ve všeobecné nemocnici.

Cenné zkušenosti z pobytu na evropských univerzitách ho inspirovaly k založení druhé, **cestovní nadace**. Ta umožňovala každoročně vybraným mladým lékařům studium na některém renomovaném zahraničním pracovišti. Nadace založená v roce 1852 existovala téměř sto let, až do roku 1948.

Sepsáním spisků o houbách z roku 1820 jeho zájem o mykologii neskončil. Krombholz si pronajal zahradu u sirotčince sv. Jana, kde působil jako lékař, a **založil tam „vivarium“ pro své pokusy**. Vlastnosti různých druhů hub zkoumal na savcích, ptácích, rybách i plazech. V roce 1831 začíná vydávat vlastním nákladem po sešitech popis jedlých, škodlivých a podezřelých hub s vyobrazeními, která nakreslili významní malíři. Je proto právem **považován za zakladatele české mykologie a několik hub dokonce nese jeho jméno**.

Cortinarius Krombholzii, Krombholziella, Clavaria Krombholzii a další. V roce 1837 ho rakouský císař a český král Ferdinand Dobrotivý povýšil do šlechtického stavu.

V září roku 1841 byl Krombholz během slavnosti v Karolinu raněn mrtvicí. Rychle se uzdravil a odjel na slunný jih, do Itálie. Po krátkém zlepšení však dalšímu ataku mrtvice podlehl 1. listopadu roku 1843. Jeho mumifikované srdce dodnes uchovává I. interní klinika. +

Vyobrazení hub z Krombholzova spisu.

Foto: archiv autora

Koncert v kostele sv. Kateřiny

Vedení Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, Společnost pro duchovní hudbu a Pravoslavná církev v Českých zemích a na Slovensku si Vás dovoluují pozvat na koncert v kostele sv. Kateřiny (Kateřinská zahrada, Praha 2).

Koncert se uskuteční
v úterý 23. června 2015 od 16.30 hodin
u příležitosti Evropského svátku hudby.

Projekt probíhá za podpory městské části Praha 2. Vstup volný.

Muzeum, ve kterém se učí nejen medikové

V dnešní ČR představují sbírky Anatomického ústavu 1. lékařské fakulty UK zřejmě nejucelenější kolekci věnovanou stavbě lidského těla.

Pohled do muzea s kostrou velryby.

Historie zdejšího muzea sahá až do 18. století, kdy první sbírku anatomických preparátů na pražské lékařské fakultě založil František Josef Du Toy. Právě z této doby pocházejí dva nejstarší dochované preparáty cév tenkého střeva.

Opravdovou vzácností muzea je **lebka s oboustranným srústem horní a dolní čelisti**, kterou získal a popsal anatom Vincent Alexandr Bochdalek v roce 1871. Lebka je uchovávána dodnes a je dokladem toho, jak lze s použitím moderních metod získat další informace o exponátu starém více než 200 let. Pomocí CT vyšetření a následné rekonstrukce se podařilo zjistit, že se jednalo nejspíše o následek poranění v dětství. Díky antropologickým metodám byl dokonce rekonstruován vzhled obličeje této dívky.

Protože sbírky vznikaly v době, kdy ještě neexistovala žádná omezení dovozu jakéhokoli zoologického druhu a určující byla pouze finanční dostupnost, je v muzeu k vidění mnoho – dnes již ve světě nedosažitelných – exponátů, např. **skelety primátů či vačnatců**. Převážnou část tvoří kostry a lebky zástupců všech tříd a řádů obratlovců, doplněné v některých případech jejich orgány i celý-

mi živočichy ve skleněných nádobách s fixační tekutinou.

Kromě suchých a mokřých lidských anatomických preparátů se v muzeu nachází **soubor posmrtných masek významných českých a zahraničních osobností a soubor historických anatomických nástrojů**.

Budování sbírek provázely i obtíže. Po rozdělení pražské univerzity v roce 1881 na českou a německou část musel český anatomický ústav zakládat sbírku znovu, stejně tak po 2. světové válce, kdy byla budova poškozena náletem. Úpravy muzea probíhají vlastně dodnes. V poslední době se mu věnuje především prof. Václav Seichert, který uspořádal sbírky tak, aby umožnily návštěvníkům sledovat **morfoloické změny na kostrách i orgánech jednotlivých skupin obratlovců během jejich vývoje**. Především jsou ale koncipovány tak, aby sloužily při výuce mediků. Proto byla při rekonstrukci sbírek velká část prostoru věnována **vývoji, variabilitám, anomáliím i patologii lidské kostry a vývoji člověka jako živočišného druhu**. Po doplnění latinských a českých popisů, obrazové dokumentace a vývojových schémat je muzeum srozumitelné i širší veřejnosti. **doc. MUDr. Ondřej Naňka, Ph.D., Anatomický ústav 1. LF UK**

KALENDÁRIUM UDÁLOSTÍ SPJATÝCH S 1. LF UK A VFN

leden

OTAKAR SRDÍNKO (1. 1. 1875 – 21. 12. 1930), PROFESOR HISTOLOGIE A EMBRYOLOGIE

Ačkoliv se nedožil vysokého věku – zemřel před 85 lety jako 55letý –, zanechal po sobě úctyhodné dílo ve svém oboru i ve veřejném životě. Na Albertově vybudoval nový moderní ústav (od roku 1937 nazýván Purkyňovým), který byl v roce 1926 slavnostně otevřen za přítomnosti T. G. Masaryka. Dvakrát byl zvolen i do ministerského křesla. V letech 1925–1926 byl ministrem školství a národní osvěty, v období 1926–1929 ministrem zemědělství.

únor

JIŘÍ FRANTA (31. 8. 1899 – 2. 2. 1945) OFTALMOLOG

Průkopník biochemického vyšetřování v oftalmologii, který se věnoval i problematice patogeneze a léčby zeleného zákalu. Neohroženě se zapojil do ilegální protinacistické činnosti, což ho stálo život. Docent Jiří Franta, vynikající oftalmolog, zemřel v nacistické věznici v Brandenburgu.

březen

KAMIL HENNER (30. 3. 1895 – 27. 8. 1967) PROFESOR NEUROLOGIE

Právem je považován za zakladatele moderní funkční klinické neurologie. S jeho jménem je spojena řada priorit, například objev iritačního neocerebelárního syndromu, je také spoluzakladatelem neurochirurgie. V březnu uplynulo 120 let od jeho narození. **(LH)**

Foto: doc. MUDr. Ondřej Naňka, Ph.D.

Foto: archiv VFN

FOTOKVÍZ

Jak dobře znáte areál Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty UK v Praze? Navštívíte nemocnici často? Procházíte denně areálem, zahradami, kolem našich budov? Rozhodli jsme se vás vyzkoušet, zda jste pozorní. Připravili jsme pro vás hádanku – fotokvíz. Uhádnete, kde se zobrazené prostory nacházejí? Odpovědi zasílejte na redakce@vfn.cz. Ze správných odpovědí bude vylosován jeden výherce, který obdrží drobný dárek.

4		8	5				3
		3			9		
9					6	5	1
					8		6
3	2			7			9
8			2				
2		4	8				9
						1	
						2	6
		3					8

Zpátky do školních lavic!

Máte přehled o účincích běžně používaných léků? Schválně, otestujte se!

1 | Vitamin důležitý pro krevní srážlivost je

- a) vitamin B12
- b) vitamin A
- c) vitamin K

2 | Při vnitřním užití (ústí) mohou způsobit nežádoucí reakce s užívanými léky tyto rostliny:

- a) meduňka lékařská, chmel otáčivý
- b) třezalka tečkovaná, citrus paradisi (grapefruit)
- c) pečařka ovčí, lesklokorka lesklá

3 | Antibiotika jsou vhodným lékem pro léčbu:

- a) virových a bakteriálních infekcí
- b) infekcí způsobených bakteriemi
- c) infekcí způsobených viry

4 | K usnadnění vykašlávání málo tekutého hlenu je vhodné použít:

- a) bromhexin
- b) codein
- c) ibuprofen

5 | Maximální bezpečná dávka paracetamolu pro dospělého člověka je:

- a) 500mg (1 tableta) 4x denně v odstupu 6 hodin
- b) 1000mg (2 tablety) 4x denně v odstupu 6 hodin
- c) 1500mg (3 tablety) 4x denně v odstupu 6 hodin

6 | Antidepresiva:

- a) se užívají dlouhodobě pravidelně a účinkují až po delší době (1 měsíc)
- b) se užívají pouze v čas potřeby a nástup účinku je okamžitý
- c) se užívají dlouhodobě pouze v léčbě úzkostných poruch

Autoři Mgr. Jan Hartinger a PharmDr. Martin Šíma pracují na Oddělení klinické farmakologie a farmacie VFN a vedou semináře Farmakologie na Farmakologickém ústavu 1. LF UK a VFN.

Správné odpovědi: 1c, 2b, 3b, 4a, 5b, 6a

pro nejmenší

Podívejte se pozorně na obrázek. Všimli jste si něčeho zvláštního? Co se asi zvířátkům přihdilo? Poradte se s kamarády nebo rodiči a vymyslete pohádku, do které zahrnete děj z obrázku. Koukáme se právě na začátek příběhu, nebo snad na jeho prostředek? Vše záleží na vašem nápadu. ☺

Chcete si příběh se zvířátky i zahrát? Poproste rodiče, aby se podívali na internetové stránky: www.origami.alyss.cz, kde najdete návody, jak zvířátka z papíru složit.

DĚTSKÁ POUŤ

2. června 2015 od 14.00 hodin

v zahradě Neurologické a Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN,
Ke Karlovu 11, Praha 2

AKČNÍ LETÁK Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Smecta 30 sáčků

- pomáhá zastavit a léčit průjem
- vhodné pro dospělé, těhotné, kojící a pro děti včetně kojenců

Balení 10 sáčků také za akční cenu 109 Kč, běžně 137 Kč.
Léčivý přípravek s účinnou látkou diosmectitum k vnitřnímu užití. Před použitím si pozorně přečtěte příbalovou informaci.

Psilo-balsam gel 20 g

K léčbě alergických a svědivých projevů podráždění kůže způsobených:

- nadměrným slunečním
- štípnutím nebo bodnutím hmyzu
- popáleninami prvního stupně
- planými neštovicemi

Léčivý přípravek k zevnímu užití. Pečlivě čtěte příbalovou informaci.

Kneipp dárková sada

Kosmetická dárková sada pro péči o tělo obsahuje:

- sprchový gel (200 ml) různé druhy
- mast na zrohovatělou kůži (50 ml) s obsahem 25 % urea
- set solí do koupele (meduňka, červený mák a konopí, citron a slunečnice, granátové jablko a laskavec)

Magne B6 forte 50 tablet

Tablety s obsahem hořčičku a vitamínu B6 přispívají:

- ke snížení míry únavy a vyčerpání
- k normální psychické činnosti

V akci i Magne B6 50 dražé za 139 Kč, běžně 150 Kč.

Léčivý přípravek k vnitřnímu užití. Pozorně čtěte příbalový leták.

Predator repellent Forte 150 ml

- Obsah účinné látky: DEET 24,9 %
  - repelentní spray proti komárům a klíšťatům
  - aplikace na pokožku i na oděv
  - dermatologicky testováno SZÚ Praha
  - možné použít již od dvou let věku dítěte
- V akci i další repelenty zn. Predator.

128 Kč
93 Kč

Predator OUTDOOR impregnace 150 ml

Obsah účinné látky: DEET 24,9 %, permethrin 1 %, voduodpudivé látky

- insekticidní repelent určený k impregnaci oděvů, obuvi, stanů, spacích vaků, moskytiér apod. s efektivní ochranou po dobu 28 dní
- odpuzuje, paralyzuje a hubí komáry, klíšťata, mouchy, muchničky, ovady a další hmyz

170 Kč
129 Kč

Zovirax DUO 50 mg + 10 mg

Krém na opary:

- k léčbě prvních známek a příznaků oparu na rtu a na obličeji (např. svědění, brnění nebo zarudnutí)
- k omezení rozvoje oparu a proti vytvoření puchýřků
- ke zkrácení doby hojení

Krém obsahuje účinné látky aciklovir a hydrokortizon. Čtěte pečlivě příbalovou informaci.

GS Mamatest 10 2 kusy v balení

Rychlé, snadné a spolehlivé zjištění těhotenství:

- vysoká citlivost < 10ml U/ml
- dva testy v jednom balení pro dvojnásobnou jistotu

V akci též GS Mamatest COMFORT, 63 Kč, běžná cena 85 Kč.

Pharmaton Geriavit 100 měkkých tobolek

- odolnost organismu proti únavě
- odolnost organismu proti stresu
- upevnění fyzické i psychické kondice

Léčivý přípravek k vnitřnímu užití. Pozorně čtěte příbalový leták.

Jedinečná nabídka
pouze v naší nemocniční lékárně.
Platnost: 1. 4. – 30. 6. 2015
nebo do vyprodání zásob

Lékárny VFN

U Nemocnice 2, Praha 2
Ke Karlovu 6, Praha 2
Karlovo nám. 32, Praha 2

(hlavní vstup do VFN)
(budova Urologické kliniky)
(budova A Fakultní polikliniky)
(budova B Fakultní polikliniky)

Po-Pá 7.00-18.00
Po-Čt 8.00-17.00, Pá 8.00-15.30
Po-Pá 8.00-15.30
Po-Čt 8.00-18.00, Pá 8.00-15.30

Tel.: 224 963 295
Tel.: 224 967 609
Tel.: 224 966 464
Tel.: 224 966 701

Užívejte léčivé přípravky pouze tehdy, pokud pociťujete příznaky, pro které jsou určeny, a po konzultaci s lékařem nebo lékárníkem. Léčivé přípravky omezené při výdeji na lékařský předpis (recept) užívejte výhradně podle doporučení lékaře. Účelem tohoto materiálu není zvýšení spotřeby, výdeje ani předepisování léčivých přípravků. Nenabádáme Vás k nevhodnému, nepřiměřenému ani neopodstatněnému užívání léků. Vždy si pečlivě prostudujte příbalový leták, účinky a použití léků konzultujte s lékařem nebo lékárníkem. Nabídka platí od 1. 4. do 30. 6. 2015 nebo do vyprodání zásob. Za tiskové chyby neručíme.

Pracoviště 1. lékařské fakulty a Všeobecné fakultní nemocnice v areálu Prahy 2, Karlova náměstí a Albertova

1. Dělnářské lékařské fakulty – úřední budova, Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky, Fakultní výzkumné laboratoře, Ústav klinické a experimentální stomatologie
2. Dělnářské lékařské fakulty – vchod Na Bojišti 3
3. Neurologická klinika
- 3a. Neurologická klinika (Vnitřní UJ)
4. Ústav čedič jazyků a dělní lékařství (dělní lékařství), Ústav lékařských informací (klinická a studijní), Ústav biochemie a experimentální onkologie, Ústav biofyziky a informatiky, Ústav nukleární medicíny
5. Ústav patologické fyziologie
6. Anatomický ústav
7. Ústav tělesné výchovy, Ústav tělesné výchovy
8. III. interní klinika – klinika endokrinologie a metabolismu
- 8a. Ústav klinické a experimentální hematologie
9. Falešný oúm, Ústav dělní lékařství a čedič jazyků (čdi jazyky), Ústav pro humanitní studium v lékařství, Ústav sociální medicíny a veřejného zdravotnictví, Akademický klub 1 LF
10. II. chirurgická klinika – kardiovaskulární chirurgie
11. II. interní klinika – klinika kardiologie a angologie
12. I. interní klinika – klinika hematologie, Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny
13. Hlavní vchod ÚO VFN, Léčárna
14. Dermatovenereologická klinika, Klinika nefrologie
15. Transfúzní oddělení, I. interní klinika – klinika hematologie, II. interní klinika – klinika endokrinologie a metabolismu
16. Klinika uštní, čelistní a obličejové chirurgie
17. I. chirurgická klinika – břicho, hrudní a úrazová chirurgie, Radiodiagnostická klinika
18. Radiodiagnostická klinika, Onkologická klinika
19. Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky, Oddělení ORL
20. Oční klinika, Onkologická klinika
21. Oční klinika
22. IV. interní klinika – klinika gastroenterologie a hepatologie
23. Na Hradě – předléčství Všeobecné fakultní nemocnice
24. Psychiatrická klinika
25. Onkologicko-onkologická klinika, Neonatologické oddělení
26. Klinika dětského a dorostového lékařství, Ústav dětských metabolických poruch, Ústav imunologie a mikrobiologie (toxikologie)
27. Hlavní ústav – Ústav patobiologie
28. Ústav soudního lékařství a toxikologie (soudní lékařství)
29. Ústav hygieny a epidemiologie
30. Ústav imunologie a mikrobiologie (imunobiologie)
31. Klinika infekčních a tropických nemocí (tropická medicína)
32. Klinika reanabilsčního lékařství, Ústav všeobecného lékařství
33. Purkyňův ústav – Ústav biologie a lékařské genetiky, Farmakologický ústav, Ústav turebné biologie a patologie
34. Klinika nemoci z povolání, OÚ/DV
35. Urologická klinika
36. Sekundární ústav, Klinika aktologie
37. Reumatologická klinika
38. Fakultní poliklinika VFN, Léčárna
39. Ambulanci provozů všech klinik VFN, Ústav imunologie a mikrobiologie, Centrum diagnostiky chorob prsu V Poláka, Klinika tuberkulózy a respiračních nemocí,
39. Fomatrická klinika
40. Geriatrická klinika
41. Oddělení vnitřního auditu a kontroly VFN